268 Ft,
határon túl: 1 €uro

MAGYAR TEÁTRUM

XIII. évfolyam, 2. szám • 2021. február

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarteatrum.hu

Friss hírek a magyarteatrum ONLINE oldalán!

Széles Tamás 14. oldal

Tamási Áron: *Énekes madár*

Bemutató nélküli premier; nézők nélküli teremben elhaló komoly szavak, taps nélküli, néma meghajlás – ilyen és ehhez hasonló furcsa gondolatok kerülhetnének papírra a minapi este után, ha nem bíznánk a szebb jövőben, s az igazság eljövetelében. De bízunk. Bízunk abban, hogy a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház által január 22-én, a magyar kultúra napján bemutatni szándékozott Énekes madár című játék hamarosan igazi premieren, közönség előtt is bemutatkozhat. *(12.-13. oldal)*

Megkezdődött a *Kakukkfészek* próbafolyamata Békéscsabán

Nagyszerű színművel készült a békéscsabai teátrum a színházi világnapra. Pataki András, a soproni Petőfi Színház igazgatójának rendezésében állította színpadra a Jókai Színház Dale Wassermann *Kakukkfészek* című darabját, amelyet szinte mindenki ismer az öt Oscar-díjat nyert, Jack Nicholson felejtehetetlen alakításával készült filmből. Az eredeti regényt Ken Kesey írta (*Száll a kakukk fészkére*), amely egy elmegyógyintézetben játszódik, s melynek egyik főbb szereplője, Bromden főnök félvér indián. *(20. oldal)*

Kortárs rokokó mágia

A Déryné Program Barangoló nevű alprogramja fiatal előadóművészeknek, kőszínházi struktúrán kívüli alkotóközösségeknek nyújt lehetőséget és szakmai támogatást ötleteik megvalósításához. Az alprogramra jelentkezni saját előadástervekkel lehet. A Szegedi Pinceszínház és az Aradi Kamaraszínház Csokonai Vitéz Mihály Az özvegy Karnyóné és a két szeleburdiak című énekes tündérbohózatával és a Vitéz Lászlóval készülve várja, hogy pihenőre vonuljon a járvány, s megnyissanak a színházak újra. *(10.-11.oldal)*

Otthonra lelt Szolnokon
a Szigligeti művésze

Barabás Botond művészeti tevékenységét a magyar kultúra napja alkalmából Kaposvári Gyula-díjjal jutalmazta a város.

– Hogyan emlékszik vissza az első évekre Szolnokon? Miként fogadták, milyen szerepeket kapott?

– A Szigligetiben akkor rengeteg fiatal volt, ráadásul még állandó tánckara is volt a színháznak. Egy fiatal színésznek a legideálisabb hely, egyben szakmailag nagy kihívás volt, hiszen akkor kapott előrelépési lehetőséget, ha a maximumot nyújtotta. *(4.-5. oldal)*

9 772061 150000 21002

A francia forradalom korát idézi
a Magyar Nemzeti Balett új online bemutatója

A Párizs lángjai című klasszikus balett az Opera Otthonra streamsorozatában volt látható. Csaknem 44 év után, látványos külsőségek között, Michael Messerer felújított változatában tér vissza a Magyar Állami Operaház repertoárjára Vaszilij Vajnonen nagybalettje – olvasható az intézmény MTI-hez eljuttatott közleményében.

Mint írják, a Francia Múzsa Szezonja tematikus évadba illeszkedő premiert Melnik Tatiana, Leblanc Gergely, Krupp Anna, Balázsi Gergő Ármin és Szakács Attila főszereplésével tekinthették meg az érdeklődők.

A darab az Opera Otthonra fizető szolgáltatásában a jegy.hu felületén az évadban egyetlen alkalommal, február 6-án volt látható.

Vaszilij Vajnonen, a karjalai származású neves szovjet koreográfus két évvel A diótörő koreográfiájának megalkotása előtt, 1932-ben állította a színpadra a leningrádi Kirov Színházban (eredetileg: szentpétervári Mariinszkij Színház) a francia forradalom diadalát feldolgozó drámabalettjét. A darab zenéjét Borisz Aszafjev szerezte, aki támaszkodott a történelmi kor francia népies muzsikájára, de a francia himnusz, a Marseillaise dallamai sem maradhattak ki a műből.

A Párizs lángjai sikert aratott, 1947-ben a moszkvai Bolsoj Színház is bemutatta, 1950-ben pedig Vajnonen személyesen állította színpadra a darabot a Magyar Állami Operaházban, ahol 1977-ig volt műsoron. A 138 előadásban olyan neves művészek is közreműködtek a főbb szerepekben, mint Kun Zsuzsanna, Menyhárt Jacqueline, Orosz Adél, Pongor Ildikó, Dózsa Imre, Róna Viktor vagy Keveházi Gábor, a koreográfia virtuozitását pedig mutatja, hogy pas de deux-i és szólóvariációi napjainkig szerepelnek a különböző koncertprogramok, gálák és balettversenyek műsorán.

A Magyar Nemzeti Balett produkcióját Vajnonen koreográfiája nyomán ezúttal Michael Messerer, napjaink egyik legkeresettebb orosz koreográfusa állítja színpadra, aki a Don Quijote 2016-os és a Laurencia 2020-as premierjét követően harmadik alkalommal dolgozik a Magyar Állami Operaház balettegyüttesével.

A darab színpadra állításában Evgenij Popov betanító balettmester, valamint Mirzojan Albert, Prokofjeva Irina, Radina Dace, Szakács Attila próbavezető balettmesterek és Solymosi Tamás balettigazgató működött közre.

A balettprodukcióhoz Vjacseszlav Okunev munkája nyomán Oleg Molcsanov tervezett díszleteket, míg a jelmezterveketOmányi Nóra készítette.

A premieren a főbb szerepeket Melnik Tatiana (Jeanne), Leblanc Gergely (Philippe), Krupp Anna (Mireille de Poitiers), Balázsi Gergő Ármin (Antoine Mistral) és Radziush Mikalai (Costa de Beauregard márki) alakítja. A Magyar Állami Operaház Zenekarát Kocsár Balázs vezényli.

Februártól az Opera Otthonra fizetős szolgáltatásában sugárzott bemutatók a kijárási korlátozás kezdetéhez igazítva 20 órától tekinthetők meg egyszeri alkalommal, a jegy.hu felületén.

Mint írják, a Párizs lángjai című előadás a járványügyi helyzet feloldását követően az Erkel Színház műsorán szerepel majd.

Elismerések a magyar kultúra napja alkalmából

Online ünnepségen adták át a könyvtárszakmai és közművelődési díjakat az EMMI kultúráért felelős államtitkárságán. „A kulturális javakhoz való széleskörű hozzáférés megteremtésével, a kulturális értékteremtésben élen járó közösségek támogatásával érhető el, hogy szellemi értékeink valódi erőforrássá válhassanak" – emelte ki az elismerések átadásán Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma minden évben értékeli azokat a könyvtárakat és közművelődési intézményeket, amelyek évek óta magas színvonalú munkát végeznek. A minisztérium a Minősített Könyvtár Címet azoknak a könyvtáraknak adományozza, amelyeknek kiemelkedő innovációit a könyvtárhasználók elégedettsége, a partnerek, valamint a szakértők véleménye is alátámaszt. Idén kilenc intézmény részesült ilyen elismerésben: a Balassi Bálint Megyei Könyvtár Salgótarjánban; a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Zalaegerszegen; az Egressy Béni Városi Könyvtár Kazincbarcikán; a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ Gödöllőn; a Méliusz Juhász Péter Könyvtár Debrecenben; a Mogyoróssy János Városi Könyvtár Gyulán; a mórahalomi Tóth Menyhért Városi Könyvtár- és Közösségi Ház; az Óbudai Platán Könyvtár Budapesten; és a városi könyvtár Lentiben. A Könyvtári Minőségi Díj a modellértékű szolgáltatásokat alkalmazó Minősített Könyvtárnak ítélhető oda. Az idén a békéscsabai Békés Megyei Könyvtár nyerte el a díjat.

A Minősített Közművelődési Intézmény Cím és a Közművelődési Minőség Díj a kiemelkedő teljesítményt nyújtó közművelődési intézményeknek adományozható. A művelődő közösség szolgálatába állított kimagasló közösségi szolgáltatásokért, színvonalas rendezvényekért, kiállításokért, szakszerű ismeretterjesztésért, közösség fejlesztésért, Minősített Közművelődési Intézmény Címet kilenc intézmény érdemelt ki idén: az Erkel Ferenc Művelődési Központ Budakeszin; a Kossuth Művelődési Központ Nonprofit Kft. Cegléden; az Egri Kulturális és Művészeti Központ; a Martfű Városi Művelődési Központ és Könyvtár; a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.; a Flesch Károly Nonprofit Kft. Mosonmagyaróváron; a Váci Mihály Kulturális Központ Nyíregyházán; az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár Polgáron; a Tamási Művelődési Központ és Könnyü László Könyvtár. A Szakmai Minősítő Testület javaslatára

Közművelődési Minőség Díjban részesült az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ Nonprofit és Közhasznú Kft. Szolnokon.

„A világjárvány közepette létfontosságú Magyarországon újra megtalálni a kultúra közösségépítő és életminőség javító szerepét. Az egymásra figyelésben, egymás segítésében a kulturális szféra szereplői példásan helytálltak, hiszem azt, hogy az újrakezdésnél sem fogják elengedni a magyar emberek kezét" – hangsúlyozta az online díjátadón Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár.

A magyar kultúra napját köszöntő online ünnepi műsor és díjátadás megtekinthető az EMMI Kultúráért Felelős Államtitkársága youtube-csatornáján.

(EMMI)

Fotó: **Hartyányi Norbert**

Online színházi konferencia: *a streaming egy párhuzamosan fennmaradó műfaj lesz*

A streaming a koronavírus-járvány után is az élő előadásokkal párhuzamosan fennmaradó műfaj lesz, a színház láthatóságát biztosíthatja és közönségépítésre is használható - hangzott el a Magyar Teátrumi Társaság beszélgetéssorozatán, amelyet az online színházi tartalomközvetítés lehetőségeiről, kérdéseiről rendeztek.

A budapesti Karinthy Színházban tartott, a szervezet YouTube-csatornáján követhető beszélgetésen, amelynek ideje alatt a nézők írásban tehették fel kérdéseiket, Légrádi Gergely, az eSzínház vezetője úgy vélte, a nézők érdeklődése az előadások közvetítése iránt azt mutatja, hogy a későbbiekben egy hibrid modellre készülhetünk. Az élő színház varázsát semmi nem váltja ki, és ez nem is cél - hangsúlyozta, rámutatva ugyanakkor, hogy az a virtuális nézőtér, amelyet az online tér adhat, nagyon izgalmas többek között a földrajzi és az anyagi korlátok leküzdése miatt, de új minőséget is adhat a streaming.

Radnai Márk színművész, rendező, a SzínházTV művészeti vezetője kiemelte: a színháznak fel kell ismernie azt, hogy egy másik platformon más közönséghez is el tud érni, és a streaming formai újításokat is hozhat magával. Mint mondta, a folyamat vége véleménye szerint is az lesz, hogy ez a műfaj a színházak nyitásával is jelen marad.

Erre készülnek a Budapesti Operettszínházban is Somfai Péter műszaki igazgató szerint, aki azt mondta: abban bíznak, hogy a valós színházlátogatók száma is visszatér a korábbi szintre, a streaming pedig új lehetőségként lesz jelen.

Lakatos Gergely, a Zeneakadémia főmérnöke, a Magyar Színház Technikai Szövetség elnöke is egyetértett abban, hogy a streaming nem tűnik el a jövőben. A közszolgálati csatornák az utóbbi időben egyre kevesebb közvetítést készítettek, úgy tűnik, hogy ezt a feladatot átveszik a színházak - tette hozzá.

A beszélgetésen felidézték, hogy bezárásuk pillanatában a magyar színházak többségükben nem voltak felkészülve a közvetítésekre. Felvetették azt a kérdést is, hogy ez egyáltalán a színházak feladata-e hosszú távon.

Felmerült az a kérdés is, hogy az újranyitás után lesz-e kapacitásuk az intézményeknek arra, hogy az élő előadások mellett folytassák a közvetítéseket is, amelyek teljes apparátust igényelnek, majdnem akkorát, mint a színház maga. A beszélgetés résztvevői szerint ez a későbbiekben alakul majd ki, de az biztos, hogy minden színháznak meg kell találnia a módját, hogy az online térben is jelen legyen.

Mint hangsúlyozták, a színházaknak egy hosszú távon működő modellt kell kialakítaniuk, amelynél a humánerőforrás- és az eszközigények mellett figyelembe veszik például a jogdíjjal kapcsolatos kérdéseket, vagy azt, hogy a közvetítendő produkció milyen életciklusában van.

Beszéltek arról is, hogy tavaly márciustól augusztusig sokat fejlődött a műfaj, az új streaming platformokat most fejlesztik.

A beszélgetéssorozatban a streaming színházszakmai oldaláról, a jegyértékesítésről és a jogi kérdésekről is hallhattak az érdeklődők.

Az Élő színház vagy működő színház? - Katarzis a világhálón: szükségmegoldás vagy a jövő útja a streaming? címmel szervezett online esemény beszélgetéseiről felvétel készült, amely elérhető a Magyar Teátrumi Társaság YouTube-csatornáján.

MTI

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Magyar támogatásból megújul a kárpátaljai megyei ukrán drámai színház színpada

A Kárpátaljai KultúrKaraván elnevezésű magyar kormányprogram keretében megújul a kárpátaljai megyei ukrán drámai színház teljes színpadtechnikája.

A mintegy három és fél hónap alatt megvalósuló, 160 millió forintos felújítás keretében kicserélik a színpad deszkáit, valamint a forgószínpad mechanizmusát, ezenkívül modern hang- és fényberendezést építenek ki Kárpátalja legnagyobb, 800 férőhelyes színházában.

A munkálatok megkezdése alkalmából tartott sajtótájékoztatón Buhajla József, ungvári magyar főkonzul utalt arra a szokatlan körülményre, hogy a program megvalósításáért felelős Grezsa István miniszteri biztos Ukrajnából való kitiltása miatt nem lehetett jelen a rendezvényen. A diplomata emlékeztetett arra, hogy az elmúlt időszakban számos kulturális fejlesztés valósult meg Kárpátalján a Nemzetpolitikai Államtitkárság részvételével, többek között a salánki és a tiszapéterfalvai művelődési ház felújítása, a beregszászi Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház felújítása és korszerű autóbusz beszerzése a társulat számára. Az ungvári az egyetlen forgószínpaddal ellátott színház Kárpátalján. Buhajla József főkonzul elmondta, szerződés rögzíti, hogy évente menynyi kulturális eseményt tarthat itt a magyar közösség a felújítást követően. "Nagyon bízom abban, hogy a KultúrKaraván elnevezésű projekt kiválóan fog működni a jövőben, több ilyen fejlesztésre, projektre kerül sor és ezáltal javulni fog a két ország kapcsolata" – mondta Buhajla József.

Emmi: 22 milliárd forintból folytatódnak idén a kulturális beruházások és fejlesztések

– Idén is rendelkezésre állnak a kulturális ágazatban szükséges források, több mint 22 milliárd forint garantálja az ágazati beruházások, fejlesztések folytatását - közölte az MTI-vel az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi).

"A kulturális terület fejlesztése nem állhat le, a forrásokat biztosítani fogjuk 2021-re is" - idézi a közlemény Fekete Péter kultúráért felelős államtitkárt.

Mint írják, a kulturális ágazat minden szegmensének fejlesztését kiemelten kezelik. Így a színház mellett a cirkuszra, a múzeumokra, a könyvtárakra, a levéltárakra, a közösségi intézményekre, az állatkertekre és az egyéb előadóművészeti intézményekre egyaránt kiterjednek a fejlesztések.

Jelenleg is zajlik a szolnoki Szigligeti Színház és a debreceni Csokonai Színház, valamint az annak játszóhelyeként működő Latinovits Színház felújítása, továbbá a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház, a kecskeméti Katona József Színház és a budapesti József Attila Színház rekonstrukciójának tervezése. Elkészültek a veszprémi Petőfi Színház felújításának tervei is.

Idén megkezdődik a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ Artistaképző iskolájának helyet adó csarnokok felújításának tervezése, elindul a Magyar Nemzeti Levéltár nagyszabású fejlesztési programja, amelyben megvalósul az Országos Levéltár főépületének rekonstrukciója és a Lángliliom utcai raktár- és kutatási bázis korszerűsítése, bővítése.

Folytatódik a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum Erdély tájegységének második fejlesztési üteme: épül a kisvárosi egység, már elkészült több falusi porta és a nyárádgálfalvi unitárius templom. A beruházás folytatása és ezzel párhuzamosan a kiállítások létrehozása az idei esztendő fő feladata - áll a közleményben.

A Néprajzi Múzeum Városliget melletti főépületének kivitelezése is az ütemezésnek megfelelően halad, intenzíven zajlik az új állandó kiállítás előkészítése.

"Fontosnak tartom az országos kulturális intézményeket érintő beruházások mellett a vidéki térségek kulturális fejlesztéseit, ugyanis azok révén nő az egyes települések és térségek vonzereje, lendül fel a települések gazdasága, erősödik a közösség megtartó ereje" - idézi a közlemény Fekete Pétert.

A tárca közlése szerint a Modern Városok Program keretében a győri Xantus János Állatkert, valamint a Munkácsy Mihály örökségét ápoló és népszerűsítő békéscsabai Munkácsy-negyed fejlesztése is menetrendszerűen halad, de a vidéki beruházások sorában kiemelt figyelmet élveznek a decsi és a szedresi kultúrházfejlesztések, a balassagyarmati színház előkészítése, a tatai könyvtár és művelődési ház beruházása, valamint a nemzetközi hírű vértesszőlősi régészeti bemutatóhely látogatóbarát fejlesztése is.

Zajlik a Makovecz Imre életművét megőrző beruházási program, amely mintegy 35 hazai településen - például Bakon, Bagodon, Kakasdon, Makón, Sárospatakon és a fővárosban -, valamint határon túli városokban - például Csíkszeredában, Kolozsváron, Temesváron - támogatja az építész meg nem valósult terveinek kivitelezését és az általa tervezett épületek felújítását.

Folytatódik a komolyzene népszerűsítésére hivatott Térzene Program, amely tavaly országosan csaknem kétezer ingyenes köztéri koncerttel tette közösségi élménnyé a klasszikus zenét.

A Köszönjük Magyarország! Program munkalehetőséget biztosítva a független előadóművészeknek, 2021-ben is eljuttatja majd a kultúrát Magyarország legeldugottabb településeire is. Tavaly 10 művészeti kategóriában 2800 támogatott előadóművész 2500 ingyenesen látogatható programot valósított meg változatos helyszíneken a könyvtáraktól az idősotthonokig, a nagyvárosoktól a kistérségekig. Az Emmi legalább ennyi programot tervez erre az évre is.

A Veszprém Európa Kulturális Fővárosa 2023 projekt részeként 2021-ben megújul a Magyar Nemzeti Múzeum tagintézményeként a balácai római kori villagazdaság, továbbá elkészül a székesfehérvári Szent István király Múzeum teljes rekonstrukciója is, amelynek köszönhetően jövőre megnyílik az Árpád-ház korát bemutató, nagyszabású kiállítás - áll az Emmi közleményében.

MTI

Hiszek az emberi hangban

Kiss Józseftől régen kaptunk írást. Úgy tudtuk, Egerben dolgozik, mint művészeti vezető. A Jászai Mari-díjas színművésszel, rendezővel, drámaíróval márciusi számunkban olvashatnak nagyinterjút, addig is egy kis beharangozó a készülő portréból.

– Mi van veled? Min dolgozol mostanában? Egerben vagy?

– Már nem. Két rendezésem is fixálva volt, a Páratlan páros 2., és a Fizikusok, a járvány miatt csúsznak az időben, de a szerződésem február elsejéig szólt. Ez az időpont azonban nem változott…

– Terveid?

– A magyar és az egyetemes drámairodalom egyik legszebb darabját rendezhetem meg a Jókai Színházban, tavasszal. Ez a Vitéz lélek, melyet Tamási Áron írt. Legalább húsz éve szeretném megrendezni, évekig ajánlottam Balázs Péter figyelmébe is Szolnokon, míg aztán Vidnyánszky Attila ezzel a darabbal debütált a Nemzeti Színházban, mint színigazgató. Ez a színdarab egy csoda. Már-már a mese határát súrolja, olyan tiszta a főhős, mint egy kisgyermekeknek való mese főszereplője, aki szorgalmas, áldozatkész, bátor, becsületes, hűséges. Ilyen a valóságban nem is lehet. Pedig dehogynem. A darab a 20-as években játszódik, egy székelyföldi kis faluban, ahová hazatér a nagy háborúból egy fiatalember, aki hét évig volt távol, előbb harcolt, majd hadifogságban éhezett. Hét év idegenben, borzalmak között. Menyasszonya elhagyta, szülei meghaltak, a házat, ahonnan legényként bevonult, felverte a gaz, lassan rombadől… Nincstelen, hazátlan, vagyontalan. Földönfutó…

– Ezt a szót manapság többször hallottuk…

– Itt kereshetünk egy aktualitást, de erre nincs szüksége ennek a remekműnek. Ez örök emberi erényekről és gyengeségekről beszél. És ez a fiatalember napokig ül a háza és hazája romjain, majd feláll, elmegy a falu szélére, és vásárol a cigányoktól egy szamarat. És ezzel a szamárral elindul egy úton. Alulról, szerényen, de elszántan, hittel és hűséggel. És eléri a céljait.

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Mindig vágytam erre a szerepre!

A Szigligeti Színház 2020. december 18-án mutatta be Szabó Magda Régimódi történet című színművét, melyben Rickl Mária szerepében Radó Denise-t láthatta a közönség. Ebből az alkalomból beszélgetett vele Németi Sándor, aki táncosként szintén fellép az előadásban.

– Egy színész minden eljátszott szerep által megtanul valamit. Te például a Szabó Magda egyik legnépszerűbb regényében, a Régimódi történet-ben eljátszott Rickl Mária szerepe által mit?

– Furcsa és egyben nehéz szerep, hiszen a nézők már a darab kezdetén egy kőkemény, magabiztos, s két lábbal a földön álló nőt látnak Rickl Mária személyében. Senki sem születik kegyetlennek és céltudatosnak, így bízom benne, hogy az előadás folyamán minden néző számára ki fog derülni, hogy mitől vált ilyenné. Bár a történet nem a mai korban játszódik, mégis rengeteg olyan mondat hangzik el benne, ami most is aktuálisan hat. Talán a nézők is ráérezhetnek arra, hogy ezek a döntési helyzetek és nehéz pillanatok, amiket Rickl Mária átél, mindannyiunk életében megtörténhetnek. Még akkor is, ha nem ennyire kiélezetten, mint Szabó Magda regényében és színdarabjában, de felfedezhetünk olyan örökérvényű igazságokat és mondatokat, melyek bármilyen korban megállják a helyüket. Annak ellenére, hogy Rickl Mária egy érzelemmentes nőnek tűnhet, nagyon sok érzelmet folyt magába, sokszor éppen érzelmi döntéseket hoz meg.

– Az eddigi pályafutásod alatt veled is megtörtént ilyesmi?

– Számtalan alkalommal, például éppen a próbák folyamán jöttem rá, hogy hasonló esetek az én életemben is megtörténtek. Magánéletemben egy rendkívül érzelmes ember vagyok. Visszatérve az általam megformált Rickl Mária karakterhez, azt kell mondanom, hogy ő a saját logikája, céljai és az életben maradási törekvései alapján hozza meg a döntéseit. Párszor viszont nekem is rá kellett jönnöm, hogy dacára annak, hogy sokkal megfontoltabban hozom meg az életben a döntéseimet, mégis néhány alkalommal pont így cselekedtem én is. Akár a magán, akár a szakmai életemben, én is voltam párszor olyan mélyen, hogy azt gondoltam onnan már nincs tovább. De felálltam a padlóról, páncélt növesztettem a lelkem köré, hogy ne sebezhesse meg senki, majd megráztam magam és folytattam az utamat. Pontosan így cselekedett Rickl Mária is, ezért is volt érdekes számomra ezzel szembesülni.

– Szabó Magda Régimódi történet című műve generációs kérdéseket feszeget. Előbb pont azt említetted, hogy örök érvényű mondatokat is felfedezhetünk benne. A mai korra vetítve, mik lennének ezek?

– Ahogyan a darab folyamán többször is elhangzik, például az idősek irányítják az életünket. A fiataloknak pedig azokat az elveket és morális elvárásokat kell tovább vinniük. Ennek ellenére mégis vannak olyanok, akik fellázadnak, és másképpen szeretnék leélni az életüket. Ez most sincs másképpen. Az elvek sokszor dogmává változnak, ezért is kell haladni a korral, így az idősebb korosztálynak, dacára annak, hogy a legjobbat szeretnék a családjuk számára, a fiatalok nézeteit is el kell fogadni. Szintén örök érvényű mondanivaló, hogy erkölcsileg tartozunk azok számára, akik segíteni próbálnak, illetve átvitt értelemben vagy valójában megmentik az életünket. A szeretetet, a törődést viszonozni kell. A Régimódi történet utolsó képében az a lány, aki egész életében küzdött a nagymamája elnyomása ellen, utolsó pillanatban mégis azt mondja, hogy mellette van a helye. Hogy miért? – mert ő nevelte fel, megmentette az életet, és új értelmet adott az egész létezésének. Ekkor eszmél Rickl Mária, hogy akkor szereti az unokáját igazán, ha elengedi, hogy járja a saját útját. Nekem is van egy lányom, akivel hihetetlen jó kapcsolatban vagyok, de amikor úgy döntött, hogy külföldön szeretne továbbtanulni, bármenyire fájt, hogy nem lesz napi szinten mellettem, el kellett engednem.

– A szeretet kérdése egészen érdekes és furcsa helyzet a Régimódi történet-ben…

– Igen, különösen az általam megtestesített Rickl Máriánál. Nem meri vállalni az érzéseit, hiszen míg vállalta, addig férje és családja részéről csak csalódás és pofon érte. Ezért ilyen kőkemény a gyerekeivel szemben.

– Annyira komplex, nehéz és kihívásokkal teli szerep Rickl Mária megformálása, hogy talán minden színésznőnek egy álomszerepet jelent ennek eljátszása…

– Teljes mértékben! Szabó Magdát és az általa papírra vetett női alakjait mindig szerettem. Izgalmas és összetett karakterekkel találkozunk írásaiban, a Régimódi történet regényt is imádtam, akárcsak a színdarab-változatát is. Mindig vágytam arra, hogy ha majd egyszer beleérek ebbe a korba, eljátszhassam ezt a szerepet a színpadon. Óriási öröm és boldogság volt, amikor kiderült, hogy a Szolnoki Szigligeti Színház a Kossuth- és Jászai Mari-díjas Csiszár Imre rendezésében műsorra tűzi Szabó Magda Régimódi történet-ét, és engem tisztelnek meg ezzel a szereppel és feladattal. Annak ellenére, hogy egy rendkívül nehéz szerep, ami lelkileg és fizikailag is nagyon megterhelő, imádom csinálni. Állandó figyelmet és energiát követel a szerep, de Csiszár Imre nem is tűri, ha nem a maximumon égnek energiában a színészek a színpadon.

– Gondolom az összetett szerepen kívül a járvány okozta nehézségekkel is meg kellett küzdeni a próbák folyamán…

– A járvány okozta nehézségek és szörnyűségek mindenki életére rányomják a bélyeget. Talán az egészben a bizonytalanság a legrosszabb, hiszen előre még senki sem tudja, meddig kell kitartania. Ennek ellenére mégis azt gondolom, hogy valahogy mégis meg kell találni azt, ami a legrosszabb helyzetekben is jó. Bár nehéz és embert próbáló feladat volt 2 hónapig maszkban próbálni, örülök, hogy minden nehézség ellenére bemutattuk múlt év decemberében a darabot. A járvány miatt a premiert online tudták megtekinteni a nézők, most februárban pedig szintén online közvetítés által tovább folytatjuk az előadásokat. Iszonyúan hiányzik színészként a nézők közelsége, de bízom benne, hogy ha a nézők otthon leülnek és megnézik a Régimódi történet-et, talán mégis valamilyen élményt, kikapcsolódást és biztatást kapnak a művészet által ezekben a nehéz időkben.

Wineartculture.hu, 2021. 02. 02.
Szerző: Németi Sándor,
Fotó: Molnár Dóri,
Noltész Zoltán

Szerzőink, munkatársaink:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

A lap tervező grafikusai:

Schütz Péter

Lengyel Tibor

logodepo KREATÍV MŰHELY

Otthonra lelt Szolnokon a Szigligeti művésze

Barabás Botond művészeti tevékenységét a Magyar Kultúra Napja alkalmából Kaposvári Gyula-díjjal jutalmazta a város – olvasható a Jász-Nagykun-Szolnok megyei hírportál, a Szoljon.hu cikkében. Társulatunk tagját Molnár-Révész Erika kérdezte.

– Hogyan emlékszik vissza az első évekre Szolnokon? Miként fogadták, milyen szerepeket kapott?

– A Szigligetiben akkor rengeteg fiatal volt, ráadásul még állandó tánckara is volt a színháznak. Sok korombéli színésszel dolgoztam együtt, ami egyrészt óriási, kísérletező hangulatot teremtett, másrészt nagy versenyt is. Egy fiatal színésznek a legideálisabb hely, egyben szakmailag nagy kihívás volt, hiszen akkor kapott előrelépési lehetőséget, ha a maximumot nyújtotta.

– Mikor érezte azt, hogy most már tényleg stabil a helyzete, hogy itt otthonra talált?

– Már az első pillanattól kezdve, ahogy beléptem a színházba. Olyan atmoszférája volt a Szigligetinek, hogy úgy éreztem, hazaértem.

Nyilván egy fiatal srácnak, aki egy másik országból érkezik, nem könnyű. Voltak nehézségek anyagi szempontból és lelkileg is. Leginkább a család, a barátok hiánya miatt, de tulajdonképpen minden a lehető legjobban alakult, és kezdetektől nagyon jól fogadott a társulat. Kaptam a kisebb-nagyobb szerepeket, folyamatosan adódtak a lehetőségek. Ahogy teltek az évek, egyre jobban éreztem magam. Mindig volt a jó periódus után egy még jobb.

– Mit adott az ön számára Szolnok?

– Szakmailag ebben a színházban nőttem fel, emberileg pedig ebben a városban. Most már elmondhatom negyvenévesen, hogy a fiatalságom nagy részét itt töltöttem. Szinte gyerekként érkeztem és ma már kétgyermekes családapa vagyok. Szolnok minden szépséget megadott nekem a szakmában és a magánéletben is. Minden szerepet eljátszhattam, amit egy fiatal színésznek el kell, és megkaptam a legszebb dolgot, a családot is a várostól.

– Ha újrakezdhetné, ismét a színészmesterséget választaná?

– Gyakran gondolkodom ezen, hiszen mint mindenkinél, előfordulnak kisebb hullámvölgyek. Tizennyolc éves korom óta a színészettel, színházzal foglalkozom, vagyis nem volt lehetőségem, időm sem kipróbálni egyebet. De azt gondolom, hogy alapjában véve az ember többrétű. Sokkal több, mint amit látunk benne, vagy gondol magáról. Teret, időt kell adni arra, hogy ezek a lehetőségek kinyíljanak. Nekem óriási szerencsém volt a színházzal, hogy azt találtam meg először, ami teljes mértékben kielégíti az életemet, boldoggá tesz.

– Ami nem lehet most könnyű a járványhelyzet miatt. Hogyan élte meg a színházban történt változásokat?

– A napokban volt egy éve, hogy Európában felfedezték az első koronavírus-fertőzöttet. Tavasszal, egyik pillanatról a másikra húzta ki a talajt a lábunk alól, nem tudtuk, hogy milyen lehetőségeink vannak. Az online térben próbáltunk boldogulni. Nyáron reménykedtünk, hogy végre visszatér minden a régi kerékvágásba, de valahol éreztük azt is, hogy úton van a második hullám. Jelen pillanatban ki merem jelenteni, hogy országos szinten is a Szigligeti alkalmazkodik a legrugalmasabban ehhez a helyzethez.

A mi lelkünk is megnyugodott, mert dolgozhatunk minden este, és végre újra van egy stabilitás az életünkben, ugyanakkor természetesen a színház nem igazi színház nézők nélkül. Bízom benne, hogy nemsokára találkozhatunk a közönséggel, mert már a határán vagyunk, hogy kezdjen kopni, üresedni a lelkünk. Bízom benne, hogy hamarosan tényleg visszatér minden a régi kerékvágásba.

– A magyar kultúra napja alkalmából megkapta a Kaposvári Gyula-díjat. Bár most a járvány miatt nem vehette személyesen át, milyen érzéssel tölti el?

– Hála istennek, az életben többször értékelték már a munkámat. Ilyenkor azt szoktam számba venni, hogy kitől kapom. Kaptam az országos szakmától, a kollégáktól, a nézőktől és most a várostól, amelyben élek. Hihetetlenül megható és felemelő érzés, hogy az a város, melyet otthonomnak választottam tizenhét éve, nem csak családot adott, de szakmailag is értékeli a munkámat.

Ez egy „távolról érkezőnek" óriási érzés, hiszen úgy érzem, nem csak a személyemet, de a munkásságomat is befogadták.

(Szoljon.hu, 2021.01.29.
Szerző: **Molnár-Révész Erika,**
Fotó: **Mészáros János, Csabai István)**

Ültessünk csemetéket!

2020. december 21-én került sor a Szolnoki Szigligeti Színházban Kolozsi Angéla A beszélő fa című mesejátékának bemutatójára Jankovics Anna rendezésében.

Gyerekeknek színházi előadást csinálni normális körülmények között is jóval nehezebb lehet, mint felnőtteknek szólót, amiknél a nézők többnyire betartják a konvenciókat. Az online gyerekelőadás pedig maga a színházi Himalája. Éppen ezért tisztelendő A beszélő fa című szolnoki előadás.

Az első gyerekszínházi élményem valamikor a hetvenes évek közepéről származik, amikor a Szigligeti az Óz, a nagy varázslót játszotta, többek között Sebestyén Évával. Esküszöm, néhány jelenet képe a mai napig a fejemben van. Aztán a következő a Pinokkió, talán Ivánka Csabával a főszerepben, amiről pedig nem is annyira a képek, mint inkább hangulatok, érzések maradtak meg bennem. És utána kisiskolásként jöttek a rendszeres, szervezett színházlátogatások, amelyekről viszont már nemcsak színpadi, de nézőtéri élményeket is őrzök. Az utolsó talán az Emil és a detektívek lehetett, amikor már zavartak a fiatalabb nézők megnyilvánulásai. Csak amikor már "hivatásszerűen" néztem gyerekelőadásokat, akkor értettem meg, hogy ezek a nézőtéri zajok, bekiabálások,

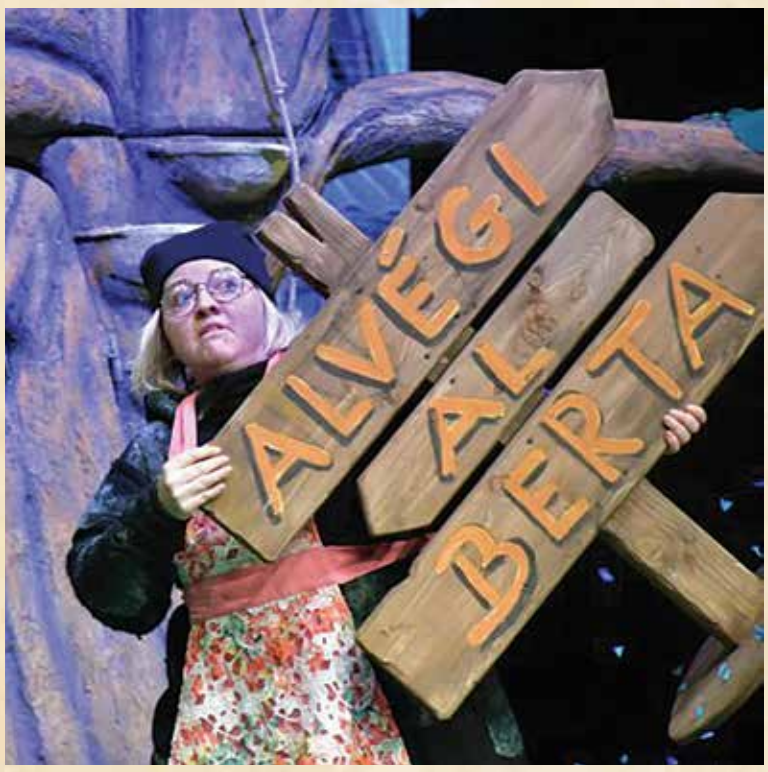

tetszésnyilvánítások vagy őszinte unatkozások az ilyen színház elválaszthatatlan részei. Azóta pedig azt gondolom, hogy aki egy különböző intézményből érkező, eltérő hátterű és életkorú gyerekseregből formálódó nézőtérszörnyet legalább kordában tud tartani, az joggal mondhatja el magáról, hogy színész vagy rendező.

És egyáltalán nem gondolom, hogy nézők nélkül könnyebb megcsinálni egy gyerekelőadást. A Jankovics Anna rendezésében decemberben kicsit újragondolt A beszélő fa című darab számítógépen való nézése közben ugyanis kifejezetten hiányoztak a nézőtéri reakciók. A felnőttként már csak megmosolyogtató, gyerekként viszont hihetetlenül vicces jelenetekkor felharsanó kacagások. Vagy a látszólag a történet menetét befolyásoló, zsivajban megtestesülő kívánságok. Miközben kifejezetten élveztem Harna Péter, Dósa Mátyás, Molnár Nikolett és Jankovics Anna játékát, szinte éreztem azokat a pillanatokat, ahol az ötödik szereplőnek, a nézőnek kellett volna megszólalnia. Így utólag azt gondolom, nemcsak ahhoz kell szakmai tudás és alázat, hogy valaki egy nézőtérnyi rakoncátlan gyereket rávegyen a színház befogadására, de ahhoz is, hogy nélkülük is működjön egy gyerekelőadás.

Azt is be kell vallanom, hogy már saját gyerekeim révén is kinőve az ilyen produkciókból, meg az elmúlt években kihagyott hasonló darabok miatt csak most jövök rá, mekkora kockázat a mai gyerekeknek színházat csinálni. Nekem bő negyven éve még a mozi matiné, a diafilm, a mesekönyv és a fekete-fehér televízió jelentette a színház alternatíváját. Nem ragozom, hogy egy mai gyerek esetében micsoda konkurenciával kell megküzdenie az élőszereplős, egyszeri és megismételhetetlen csodának, hogy valóban betaláljon. Sajnos nem tudom, hogy ennek a darabnak a május elsején bemutatott, greenbox technikával felvett, eleve internetre szánt verziója milyen eredményeket ért el, de nálam egyértelműen jobb fogadtatásra talált a gyönyörű jelmezekben valamint ötletes díszletekkel és kellékekkel decemberben megvalósított, de általam csak a napokban látott verzió.

A gyerekszínház lényege szerintem a megfertőzés, amiből jobb esetben soha többé nem lehet kigyógyulni, rosszabb esetben későbbi előadásokkal felül lehet fertőzni. Minden gyerekelőadás a jövő nézőit neveli, a jövő színházáról szól. Élőben. Mert online verzióban sajnos nagyobb a "védekezési" lehetőség, hiszen ebben a formában a színház nagyon nehezen tud más lenni, mint egy, a sokmillió neten elérhető, gyerekeknek szánt tartalom közül. Ám mégis azt mondom, iszonyatosan fontos, amit a Szigligeti Színház kicsiny, de láthatóan lelkes csapata a koronavírus idején összehozott. Ha másért nem, hát éppen azért, amiről A beszélő fa is szól. Kidőlhet a Véndejó, de ha vannak olyanok, akik elültetnek egy apró csemetét, akkor évtizedek múlva újra lehet egy diófánk, ami körül addig is játszhatunk.

(Február végén ismét elérhető lesz az előadás, akinek van gyereke, vagy unokája, nézze meg velük, és hagyja, hogy közben igazi gyerekként, nagyon rakoncátlanul viselkedjenek.)

blogszolnok, 2021. 01. 26.
Szerző: **Bajnai Zsolt,**
Fotó: **Molnár Dóri**

A Hevesi Sándor Színház is bízik a mielőbbi nyitásban

Bár közönségükkel egyelőre nem találkozhatnak, a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színházban továbbra is folyik a munka, hogy a nyitást követően mihamarabb széles kínálattal várják a publikumot. Négy darab már „bevetésre készen áll", az ötödiket, az Elnémult harangok című színjátékot pedig most próbálja a teátrum.

A kőszívű ember fiai című romantikus színmű már az előző évadban eljutott a házi főpróbáig, de a koronavírus okozta zárás miatt a közönség már nem láthatta a premiert.

A Félőlény zenés rém-mesejáték a gyermekeket várja a nyitást követően a Lázár Ervin programban.

A Moravetz Produkcióval közösen mutatja be a teátrum a Volt egy seregünk oratorikus művet, amely a második magyar hadsereg doni katasztrófáját dolgozza fel.

Moravetz Levente rendezésében, Besenczi Árpád főszereplésével a Luigi Magni és Bernardino Zapponi filmje alapján készült Legyetek jók, ha tudtok próbái is véget értek, s a szereplők várják a közönség előtti premiert, s a további előadásokat – főként az a 15 zalai kisgyermek, akiknek nagy élményt jelentett már a próbafolyamat is-.

Jelenleg Farkas Ignác rendezésében az Elnémult harangokat próbálja a teátrum. A Jászai-díjas színművész eredetileg játszott volna a darabban, de Szilágyi Tibor egészségügyi okokra hivatkozva lemondta a rendezést, így egy nem mindennapi beugrásra kérte fel Besenczi Árpád Farkas Ignácot.

Az eredetileg február 5-re kitűzött premier dátuma most még bizonytalan, de a munkafolyamaton ez nem tükröződik. Az olvasópróba egy része sajtónyilvánossá vált, hogy a közönség ilyen formában láthassa, találkozhasson a művészekkel. A főszerepekben fiatal színészeket láthatunk, akik az idei évadban töltik egyetemi gyakorlatukat a zalai megyeszékhelyen: Dura Veronika és D. Varga Ádám.

Különleges előadás lesz Czegő Teréz, Wellmann György és Bálint Péter számára, akik Erdélyből települtek át, és évtizedek óta erősítik a zalaegerszegi társulatot.

A Zenthe Ferenc Színház februári online műsora

A korlátozások továbbra is az online színháznak kedveznek, ezért nincs megállás, a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház februárban sem hátrált meg, további előadásokat tűztek műsorra.

Kedvenc színészeink, Teátrum Kávéház, Nemzet színészei Salgótarjánban és az el nem maradható színházi produkciók. Február 9-én, kedden Ugo Betti-Bűntény a Kecskeszigeten színmű felolvasószínházi bemutatóját tartották online, ezen felül Szacsvay László, Almási Éva és Tordy Géza, a Nemzet színészei voltak a „vendégek". Négy előadás, négy péntek. Két dráma, a Kit szerettél Ádám, P. Kerner Edit és K. Müller Zsófia szereplésével, A Rettenetes Szülők, Farkas Zoltán, Bánfi Kata, Kökényessy Ági főszereplésével, valamint két vígjáték, a Képzelt beteg, Koltai Róbert főszerepelésével és a Tündérlaki Lányok egy kedves pesti mese négy gyönyörű lányról nyújtott szórakozási lehetőséget.

A produkciók díjmentesen megtekinthetők a színház YouTube-csatornáján. Kísérje figyelemmel a teátrum internetes felületeit, hogy mindig naprakész legyen az előadásokkal kapcsolatban.

www.zentheszinhaz.hu

A Kvártélyház filmeket is forgat ebben a különleges helyzetben

A zalaegerszegi Göcseji Múzeum megújításához gyárt kisfilmeket a Kvártélyház Szabadtéri Színház.

A város történetét feldolgozó hatrészes sorozat, a várhatóan decemberben nyíló kiállításon kerül a nagyközönség elé. Megidézve a zalai megyeszékhely életét a mezővárosi léttől a szocializmusig.

Az Egerszegi pár munkacímű szériában Dura Veronika és Ticz András kíséri majd a kiállításlátogatókat virtuálisan.

Czobor Mátyást, a város legendás polgármesterét H.Horváth Gyula formálja meg egy megelevenedő korabeli fotográfiában.

A sorozat része még egy a megye történet feldolgozó kisfilm is, amit több tucatnyi helyszínen vesznek föl a történelmi Zalában Balatonföldvártól Göcsejig. A filmeket a színház igazgatója, Tompagábor Kornél rendezi. A stábban segítői Győrfi Cintia, Köves Eszter, Somogyi Krisztina, Szőke Julianna, Kocsis Éva, Rátz Albert és Vincze Attila.

Ez a munka a tervek szerint 2021 júniusáig tart.

Közben, természetesen készül a teátrum a nyári évadra-bízva a járványhelyzet enyhülésében. Ünnepi szezon veszi majd kezdetét.

A 15. évad.

Lézerrel és drónnal mérték fel a Kecskeméti Nemzetit

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház és a Ruszt József Stúdiószínház felújítási, korszerűsítési és bővítési projekt első fázisaként a tervezési szakasz az épületek és a környezet felmérésével indul. A legmodernebb felmérési technológiát alkalmazva két fázisban valósult meg a felmérés. Az első lépés a légi, drónról készített, közel 500 darab nagyfelbontású fénykép alapján készült pontfelhő modell, amely a környező utcákat is magába foglalja, valamint azokat a részeket is milliméter pontossággal képes megmutatni, amelyek a földről vagy más módon nem mérhetők fel, például a tetők héjalása.

A második lépésben pedig egy ún. lézerszkennerrel, több mint 760 műszerállásból történő méréssel szkennelték be az épületek külső és belső részeit. Az átlagos 2 mm pontosságú lézeres mérés letapogatja valamennyi helyiséget, és egy pontos 3D-s modellt készít, amely bejárható, méréseket és metszeteket tudnak készíteni benne.

Mivel minden helyiség és felület mérése megtörténik, így az egymáshoz viszonyított helyzetük, méretük pontosan látható, továbbá a takart szerkezetek, például födémek, lépcsők, falak, pillérek is kirajzolódnak.

Ezt követően a drónról készített pontfelhőállományt összeillesztik a lézerszkenner-pontfelhővel, és kialakul a teljes felmérési állomány. Ez nemcsak az épületeket, hanem a környezetet is tartalmazza, így meg tudják mérni például a fák törzskeresztmetszetét vagy a terep lejtését. 360 fokos panorámaképek szintén készülnek, amelyek a Google utcakép rendszeréhez hasonló módon virtuálisan bejárhatóvá teszi a felmért területet, a tervezők munkáját segítve.

A munka folytatása már az építészeknél történik, ahol a színház eredeti terveit vetik össze a felméréssel, és megkezdődik a pontos felmérési terv 3D-ben történő elkészítése.

A magyar kultúra napján díjazták *Benkő Barbarát*

A magyar kultúra napján, január 22-én a győri önkormányzat hagyományosan minden évben átadja a „Győr Művészetéért" és a „Győr Közművelődéséért" járó díjakat, valamint elismerésben részesíti a város kulturális intézményeiben kiemelkedő színvonalon dolgozó munkatársakat.

A városi ünnepségen emléklapot vehetett át Benkő Barbara, a Győri Nemzeti Színház titkársági munkatársa kiemelkedő színvonalú tevékenységéért. "Nagyon megtisztelő dolog, hogy a színház vezetősége idén engem jelölt erre az elismerésre. Továbbra is ugyanazzal a lelkesedéssel és alázattal végzem munkámat, ahogy eddig is tettem" – fogalmazott a díjazott, aki 2017 óta tölti be ezt a bizalmi feladatkört.

Eleve elrendelés. A győri teátrum varázslatos világa már egészen kicsi korában, háromévesen elvarázsolta. Először a klasszikus balett alapjaival ismerkedett meg Karácsony Angéla táncművész és Fekete Miklós koreográfus irányításával, majd gyermekszereplőként foglalkoztatták. Szorgalmasan járt a Kszel Attila vezette Győri Nemzeti Színház Stúdiójába, ezen szereplési lehetőségek mindig kellő energiával és boldogsággal töltötték el. Szegedi egyetemistaként is visszajárt Győrbe játszani, később sikerrel végezte el Gór Nagy Mária Színitanodáját is.

Tett egy nagy vargabetűt, majd ismét ott állt a színház művészbejárójánál, 2017 óta titkársági munkatársként dolgozik abban az épületben, melyhez gyermekkora óta kötődik. Bizony nem könnyű szabadulni a deszkák vonzásától, néha eljátszik a gondolattal, mi lett volna ha …igen, szívesen beállt volna az Elisabeth vagy a Sirály előadásokba. Mindemellett mindig örömmel és lelkiismeretesen végzi hivatali feladatait. „Nagyon szeretem a hagyományos értelemben vett színházat, ami most módfelett hiányzik. A koronavírus-járvány tavaly óta felülírta életünket. A hivatali, gazdasági, szakmai teendők mellett az is nagyon fontos, hogy tartsuk a lelket és hitet mindannyiunkban, hogy hamarosan túl leszünk a pandémia okozta nehézségeken és bizonytalanságokon, és teátrumunk újra a hagyományos értelemben tud működni."

gyoriszinhaz.hu

Elstartolt a *Kabaré Szerda*

Ki ne ismerné a Hacsek és Sajót? És ki ne szeretne visszarepülni az időben úgy száz évet, a kabaré hőskorába? Szerdánként Hacsek, Sajó és a Vörösmarty Színház társulata segít az időutazásban a Mindig Veled! podcaston.

A múlt évszázad '20-30-as éveiben élte virágkorát a kabaré. Ez az időszak a kávéházi világmegváltás és költészet, a pamfletek, a sanzonok, a rövidhajú nők és a szipkás cigaretták hőskora. Ekkor kelt életre két figura Vadnay László tollából, akik a mai napig a magyar kabarépárosok alfája és omegája. Ők Hacsek és Sajó, a Vörösmarty Színházban Kelemen István és Juhász Illés

Kelemen István: Én évekkel ezelőtt túrtam Vadnay Lászlónak a '30-as években írt Hacsek és Sajóját (a találmány az övé),ú. Megtaláltam ezt a kis könyvet valamikor, most előhalásztam, lefénymásoltam, és mondtam Ivánnak (Hargitai Iván, rendező – a szerk.), hogy fel kéne venni rádióra. Vadnay Lászlóról annyit kell tudni, hogy 1904-ben született magyar író, humorista, konferanszié. Rengeteg mindent írt.

Juhász Illés: A Hacsek és Sajóhagyományt remélhetőleg most a fiatalok is megismerik. Közülük szerintem már nem mindenki ismeri őket. Szerintem elég jól van megírva, de a humor mindig olyan, hogy valakinek tetszik, valakinek nem. Sokféle humor van, de nekünk tetszik Istvánnal, én jól szórakoztam nagyon a felvételek alatt is…

K.J.: …Meg ugye arról szól benne, hogy meg kell élni. Nincs miből élni, ez a Hacsek meg a mínuszból él. Hogy lehet fennmaradni Pesten 1930-ban, vagy 2020-ban, ha nincs? Ugye, Karninthy szerint a pénz ebből a szóból származik, hogy nincs. Néncs, nénc, fénc, pénz…Valójában arról szól, hogy hogy lehet megúszni az életet, hogy lehet elegánsan kávéházba és mindenhova eljárni úgy, hogy nincs pénzünk...

A kabaréjelenetek mellett-között Váradi Eszter Sára csodálatos hangját élvezhetik, zongorán kíséri Réti Anikó.

A Kabaré Szerda első részét már meghallgathatják a Vörösmarty Színház Mindig Veled! podcast csatornáján. A következő részeket szerdánként, este kilenctől hallgathatják meg.

vorosmartyszinhaz.hu

Készül a *Kék, kék, kék* című tévéfilm

Izgalmasan végződött és izgalmasan kezdtett az idei évnek a Győri Nemzeti Színház. A színház művészeivel közösen Szűcs Gábor rendezésében tévéfilmet forgatmak Egressy Zoltán Kék, kék, kék című tragikomédiájából. A tévéfilm tervezett bemutatója őszre várható.

A koronavírus-járvány komoly kihívások elé állítja világszerte a kulturális intézmények, köztük a színházak működését is. A tavaly tavaszi lezárást követően szinte mentőövként érkezett Káel Csaba, a magyar nemzeti mozgóképipar fejlesztéséért felelős kormánybiztos kezdeményezése, miszerint a Nemzeti Filmintézet útjára indította azt a támogatási programot, melyre a hazai színházak korábbi, illetve aktuális produkcióikkal pályázhattak. A kiválasztott teátrumok a filmes cégekkel közösen forgatják a színdarabokból készülő tévéjátékokat. „Örömmel vettük, hogy pályázatunk sikerrel szerepelt a Nemzeti Filmintézet programjában. Egressy Zoltán tragikomédiáját 2010-ben rendeztem, arra gondoltam, hogy miután egy vándorcirkuszról szól, jól működne ez a történet tévéfilmen is - fogalmazott Forgács Péter igazgató. - A város mellénk állt, az Olimpiai Sportparkban profi filmes stábbal, profi körülmények között készíthetjük el ezt a nyáron játszódó, izgalmas darabot." A pályázat értelmében a készülő filmben csak az adott teátrum művészei játszhatnak. Az eredeti szereposztáshoz képest történt némi változtatás, Forgács Péter Dörner György szerepét viszi, a rendezői stafétát pedig átadta Szűcs Gábornak, aki ebben az évadban Szigligeti Ede Liliomfi című vígjátékát vitte színre. A tévéfilmben láthatjuk Agócs Juditot, Dunai Csengét, Szina Kingát, Klinga Pétert, Posonyi Takács Lászlót, Fehér Ákost, Ungvári Istvánt és Bende Ildikót, illetve Molnár Eriket.

„Jól ismerem a Győri Nemzeti Színház előadásait, többször kaptam már meghívást a premierekre, tudtam hova jövök, és kikkel dolgozom majd együtt. Forgács Péterrel korábban forgattam már, így megvolt köztünk a harmonikus munkakapcsolat" - mesélte az előkészületekről dr. Nagy Endre Árpád, a tévéfilm producere. A városvezetés nagy örömmel támogatta az előkészületeket, és segítette a forgatás zavartalan lebonyolítását. A készülő Kék, kék, kék című produkció Győrött játszódik, és szervesen kapcsolódik városunk 750 éves évfordulójához is. „A kulturális élet korlátok közé szorult, fantasztikus lehetőség, hogy ezt az időszakot aktív munkával tudjuk kitölteni, méghozzá egy film forgatásával a Győri Nemzeti Színház művészeinek szereplésével. A tévés produkció jó hírünket viszi majd az országban" - fogalmazott a szerdai forgatás szünetében dr. Dézsi Csaba András, aki az orvos szerepében néhány mondat erejéig tűnik fel a Filadelfia Vándorcirkuszról szóló tévéfilmben.

Fotó: **Fehér Alexandra**

gyoriszinhaz.hu

A Mester és Margarita az e-Színház "színpadán"

A székesfehérvári Vörösmarty Színház e-színház sorozatában február elején A Mester és Margarita című 2014-es előadását nézhették meg az érdeklődők.

Zseniális szatíra és filozofikus mű Bulgakové. A XX. század egyik csúcsteljesítménye, a XX. század krízis-regénye, benne foglaltatik kétezer év, és XXI. század még nem tette érvénytelenné a benne foglaltakat. Hargitai Iván, az előadás rendezője anno úgy nyilatkozott, hogy jó mélyre kellett merülnie a bulgakovi világban:

"A történet valóban többrétegű, de inkább azt mondanám, hogy színes. Ahhoz, hogy ezt az ember jól tudja értelmezni, sokat segít, ha elmerül abban a korban, amikor a regény született, és ismeri a szerző többi írását is. Bulgakov majdhogynem monomániásan, többhelyütt is ugyanazt írta meg, más-más köntösben. Mivel több éven keresztül írta a Mester és Margaritát, rengeteg olyan gondolat kúszott bele, amely Bulgakovot élete derekán foglalkoztatta. A sok mozaikból kristálytisztán kikövetkeztethetőek a metafórák, mögöttes jelentéstartalmak. Azt szeretném, ha tisztán, érthetően mesélnénk el ezt az érdekfeszítő történetet."

vorosmartyszinhaz.hu

Győr Művészetéért díjat vehetett át *Szikra József*

A magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük január 22-én annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le a Himnusz kéziratát. A győri önkormányzat hagyományosan minden évben ekkor adja át a „Győr Művészetéért" és a „Győr Közművelődéséért" járó kitüntető címeket, valamint idén posztomusz díjat is kiosztott.

Ezenfelül elismerésben részesítette a város kulturális intézményeiben kiemelkedő színvonalon teljesítő munkatársakat. A járványügyi korlátozások miatt az ünnepi műsort felvételről közvetítette Győr Város hivatalos facebook oldala és a Győr+ Tv.

A Vaskakas Művészeti Központban rögzített eseményen köszöntőt mondott dr. Dézsi Csaba András. A polgármester Rózsavölgyi Lászlóval, az Oktatási, Kulturális, Sport és Turisztikai Bizottság elnökével adta át a város kitüntető elismeréseit. Győr Művészetéért díjat vehetett át Szikra József, a Győri Nemzeti Színház Örökös tagja, aki pályafutását teátrumunkban 1982-ben kezdte, és 2020-ban vonult nyugdíjba. A díj átvételekor elmondta, reméli, hogy élete több mint a felét kitevő győri munkássága nem telt el hasztalanul. Hozzátette, a gyerekszínházi előadások révén több ezer diákhoz juttatott el maradandó értékeket, emellett rádiós és publikációs tevékenységét is igyekezett a legjobb tudása szerint végezni.

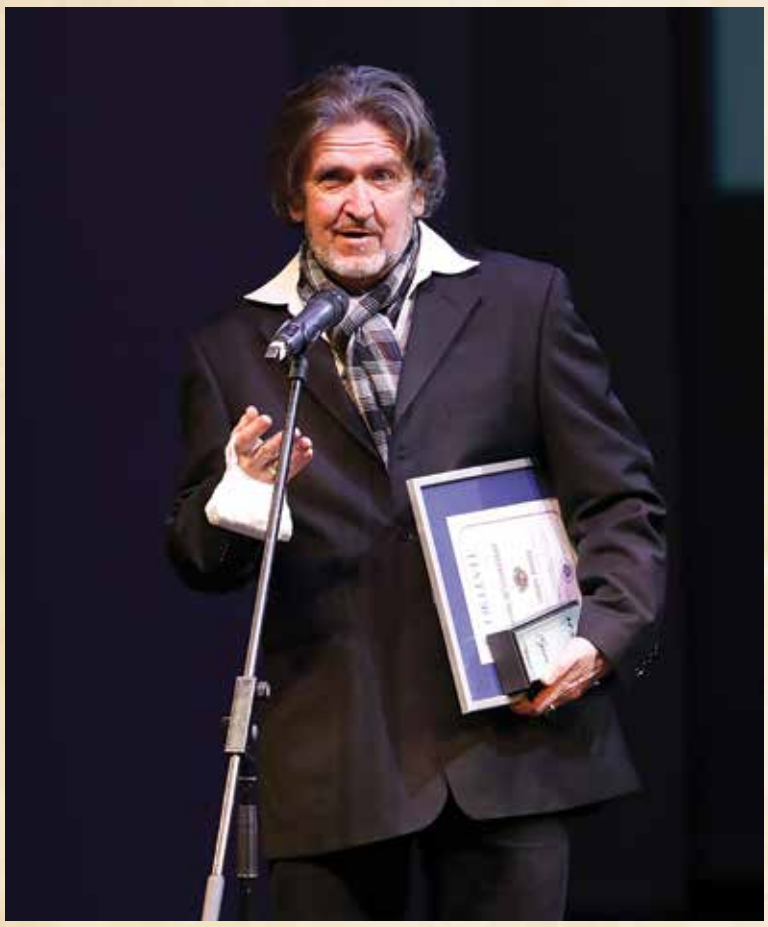

Győrött jelentős alakítást nyújtott a Padlás, a Csárdáskirálynő, a Légy jó mindhalálig, a Nóra, a Macska a forró bádogtetőn és a Marat halála, illetve a Csoda című darabokban, mindig is a műfaji sokszínűség jellemezte. Szerepeit aprólékosan, belülről építette fel, mindig meg akart felelni saját és a rendező, illetve a közönség elvárásainak. "Nagyon jólesett, és meg is lepett, hogy egy nyugdíjas színész díjat kap. Legnagyobb köszönet feleségemet, Ágit illeti, aki 16 évig elviselte, hogy többet voltam Győrött, mint idehaza. Életem és szerelmem a színház, és attól, hogy nyugdíjba mentem, ez nem változik, nem lehet ezt a negyven évet sutba dobni" – vallja a díjazott.

A művész legutóbb Vincenzót, a halkereskedőt alakította Goldoni Chioggiai csetepaté című előadásában, a társulat tavaly szeptemberben 13-án búcsúztatta el. Sok-sok maradandó élmény fűzi bázisához, a Győri Nemzeti Színházhoz. Városunkban 1982-ben indult el gazdag karrierje, mostanra már legtöbb kortársa az égi társulatban játszik. "Nagyon sok óriás ment el közülünk, mindig rossz ebbe belegondolni, hogy már csak a maradéka vagyok, az egykori fantasztikus csapatnak."

A koronavírus-járvány megpróbáltatásait a színművész jól viseli, napjait felesége és kutyája társaságában tölti festészettel, könyvolvasással. Ropit a nézők is megismerhették a Semmi pánik!, illetve a Mágusok és varázslók című darabból, a fehér kutyus a Győri Nemzeti Színház 40 éves gáláján pedig nemes egyszerűséggel elvitte a show-t gazdája elől.

A díjazottnak szívből gratulál és jó egészséget kíván a Győri Nemzeti Színház társulata!

Fotó: **Marcali Gábor**

gyoriszinhaz.hu

Valentin napi meglepetés

A Vörösmarty Színház február 14-ére, a szerelmesek napjára egy olyan meglepetéssel készült, ami még a cudar időben is garantáltan felmelegített mindenkit. Váradi Eszter Sára és Keller János útra kelt, hogy a székesfehérváriak otthonába vigye a szerelmet.

Az ötletgazda, Keller János a meglepetésről annyit elárult, hogy utazó műsoruk örömből és könnyekből merítkezett: „Hosszú idő telt már el, hogy a közönségünkkel találkoztunk volna, már nagyon hiányoznak. Ezért is gondoltunk arra, hogy Valentin nap alkalmából házhoz visszük a romantikát, odavarázsoljuk az otthonokba a szerelmet."

Az utazásban - és számos szerelmes-zenés darabban - a színházban 20. évadát töltő Keller János partnere Váradi Eszter Sára, aki a sok közös előadásból, amelyben Jánossal párt alkottak, alig tud kedvencet választani: „Nagyon nehéz, de talán az első közös előadásunk, a 2002-ben bemutatott Szeretem a feleségem című volt eddig a legemlékezetesebb. Akkor indult a pályánk, és ez volt az első olyan darab, amelyben házaspárként léptünk fel. Az hamar kiderült, hogy Jánossal nagyon jól tudunk együtt dolgozni, és sokat tudunk nevetni."

vorosmartyszínház.hu

Karnyóné a Déryné Programban

Kortárs rokokó mágia

A Déryné Program Barangoló nevű alprogramja fiatal előadóművészeknek, kőszínházi struktúrán kívüli alkotóközösségeknek nyújt lehetőséget és szakmai támogatást ötleteik megvalósításához. Az alprogramra jelentkezni saját előadástervekkel lehet. A Szegedi Pinceszínház és az Aradi Kamaraszínház Csokonai Vitéz Mihály Az özvegy Karnyóné és a két szeleburdiak című énekes tündérbohózatával és a Vitéz László-val készülve várja, hogy pihenőre vonuljon a járvány, s megnyissanak a színházak újra.

„Mindnyájunknak atyánknál atyábbja (…) Te örök, ó s uj hunn poétaság" – ébreszti Ady Vitéz Mihályt. Az előző század első felének nyugatosai által unalmas konzervatívnak bélyegzett Ferenczi Zoltán (könyvtár- és irodalomtudós) szerint „Csokonai Vitéz Mihály egy affektát költői világban úgy jelenik meg, mint egy naiv és ösztönszerű impresszionista. Minden érzésnek és benyomásnak tudva és öntudatlanul új alakot és új nyelvet keres s ezzel kezdeményező lesz olyan irányokban, melyek csak később jutnak irodalmi jelentőségre." (Csokonai. Budapest, 1907.) A tudós-irodalomtörténész, Toldy Ferenc több ízben szót emelt a félreismert és rosszul értékelt költő védelmére. „Csokonai kitűnő rangot foglal el a magyar költők között, akár alkotó és szerkesztő erejét tekintsük, akár ragyogó képzelmét, gondolatgazdagságát, szelleme terjedtségét, mely a fenségestől az érzékenyig, a humortól az alsó furcsáig a szépészeti fogalomlajtorja minden fokát megjárta, mi csak a lángelmék tulajdona (…)." Haraszti Gyula szerint, „ha lírájának jelentőségét érdeme szerint akarjuk megítélni, akkor ne érzelmeinek mélységét vagy gondolatainak ujságát tekintsük, mert a tartalom az ő költészetében is nagyrészt nem egyéb, mint a század egyetemes közhelyeinek visszhangja: fődolog nála a forma: a nyelv, stílus és verselés; ennek ő igazi művésze." „(…) ki a salakot a gyöngyöktől el tudja választani, nem fogja őt élénk gyönyörűség nélkül olvashatni a tisztult ízlés korában sem". (Horváth János: A magyar nemzeti irodalom története rövid előadásban.) Semmi németesség!

És semmi új-német mánia a nyelvgasztronómiában, amely filézi a csirkecombot, majd azt állítja, hogy a panírozott csontja az ínyenc falat! „Őneki felséges esze van, amely egyszersmind szép, kies és magához vonzó." A kor és az utókor Csokonai-méltatásainak szerzői, akárha a pinceszínházi előadásról fogalmaznák a kritikát. Tapasztó Ernő rendezése dekonstruált bábelőadás. Az benne a dekonstrukció, hogy a bábszínpadon eleven (hús-vér) színészek alakítanak bábokat, ám a bábok ébresztette jellemképzetek mélységesen emberiek, s a napjainkból valók. A gondolkodásuk gyökereiben az irodalomtudomány szellemtörténeti irányzatához tartozó, mai debreceni kutatóktól idézett mondategyveleggel: a megszólalásmód újszerűségének záloga az az érzék – és annak reflektált működése –, „amely képes érzékelni azt a távolságot, azt a különbséget, ami valaminek a megváltozott körülmények közötti újramondását jelenti". A visszanyúlás tehát nem jelent teljes feloldódást a régi nyelvben; az archaizálás reflektált beszédmód, a beszélő jelen és múlt kifejezésmódja közt jelölheti ki saját helyét: „önmaga pozíciójának kialakítása, megjelölése, körülírása ennek a különbségnek a megragadása által válik megoldhatóvá. Annak a beszélőnek a másságában, aki itt belehelyezkedik valamilyen hagyományba." „a költői szövegek olvasói a szövegek által ismerik fel önmagukban az érzéseket". Zseniális librettó, amely a rendezői képzeletnek szárnyat ad.

A háromfelvonásos komédia hőse, egy gazdag kanizsai kereskedő felesége, azt hiszi, hogy özvegységre jutott, mert uráról már két éve nincs hír. A öregasszony kezéért és pénzéért ketten versengenek: Tipptopp és Lipitlotty, a két szeleburdi. Karnyóné az utóbbiba szerelmes, még tartozásait is elnézi neki. Lipitlotty kikotyogja vetélytársa előtt a szerencseszámait, amiket megjátszott a lottérián, és ez lesz a veszte. Tipptopp elhatározza, hogy lejáratja vetélytársát: elhiteti vele, hogy kihúzták a számait. Közben egyezséget köt Borissal, a szobalánnyal: megígéri, hogy ha ő lesz a ház ura, az öregasszony halála után elveszi Borist feleségül. Lipitlotty Pestre indul a pénzért és szerelmes levelet ír Borisnak, csakhogy a lány azt átadja úrnőjének. Karnyóné kétségbeesik és bánatában megmérgezi magát. Lipitlotty közben megtudja, hogy becsapták: visszajön és lelövi Tipptoppot, majd lelkifurdalása mi-

att öngyilkos lesz. Erre aztán betoppan a ház holtnak hitt ura, Karnyó, akit eddig Mantuában tartottak fogságban. Az öreg kereskedő menten összeesik, amikor megtudja, milyen katasztrófa történt. Szerencsére leszáll a földre Tündér és Tündérfi, akik új életre támasztják a halottakat.

Ha tündéri beavatkozás a boldog vég módja, akkor legyen a műfaj tündérbohózat – vélte korábban egy irodalmár-címkegyáros. Ennél rafináltabb textúra ez. Elfeledett, vagy félrehasznált szavaink ötlenek fel bennünk egy-egy olyan színházi élményünk hatására, amilyet a szegedi-aradi csapat játéka kivált. Például, a lényegi. A lényéből fakadó, a lényéből áradó, a lényét tükröző – idegenül mondva: immanens. Az előadás rendezője rokokó elme, a díszítményes logika rabja, annak notórius színre vivője. Már a maszkírozás (parókák, arcfestés, a színészi felsőtesthez tartozó, kézzel igazgatott lábak) – Jelmez: Varsányi Anna – kifejezi, gogoli csibészséggel, az ábrázolt jellemek karikatúratermészetét. A bábszínpad nyílása – tervezője Szvatek Péter – igazodik a pinceboltozathoz, elülső mellvédje csípőmagasságtól engedi látszani a színészeket. A beltéri tárgyak nem kellékek – a díszlet tartozékai, jelzéssel az üzlet fogadó-szatócsbolt voltára. A paraván alatti színpadrész láthatatlan: ez a Brook féle üres tér paródiája: hasmánt nyüzsgő színészekkel van tele, akik az előadás tényleges kellékeit mozgatják.

Gogoli a tulajdonság-elrajzolások végletekig való kilendítése is. A szó szűke és a szóáradat. Az elmefogyatékosság lehet olyan, hogy a hiányszerkezet éppen a bölcsesség letisztultságával azonos képet mutat, és mindkettő az együgyűséggel rokon. Esetünkben a fiúszerepet alakító Éder Enikő (SAMU, fiuk, ki bolondos) annyira bamba, és Kálmán Zsófia (BORIS, szobaleány) annyira málé, hogy a kettejük szófukarsága és fonák működése pontban kiadja a darabbéli sorsok bölcs elrendeződését, a minden valós indíték nélküli feltámadást. A bohózat köntösében pompázó abszurd.

Hasonló, képtelenségekben tobzódó a meglett férfiak triásza. Balog József (TIPPTOPP, szeleburdi) a virtigli parlagi nemes; hitványságbéli kontrasztja Gulyás Hermann Sándor (LIPITTLOTTY, szeleburdi), a hétszilvafás piperkőc. A gazdaasszonya vagyonát hadarva féltő Gerner Csaba (LÁZÁR, boltoslegény) szövegérző játéka Éder Enikő majdnem-néma, zongorista-imitátor alakjának az ellenképe: egyikük szüntelen jelen van, a másik mindunatalan berobban: az előadás dinamikáját adják.

Kancsár Orsolya (KARNYÓNÉ, feleség) a történetben a MIÉRT. Rácz László (KARNYÓ, egy idős kalmár) a CSAK. Özvegysége hitében, a meglett asszony fruskává lesz: két kérője társaságában, az anakronisztikus szerelmi reneszánsza halmozottan szőkévé teszi; úgy gerjed benne ostobaság a hirtelen szerelemvágy okán, hogy okunk van viselkedése eredőjeként valami ősi sötétséget feltételezni. A románc-kavalkád miértjére Karnyó robosztus fellépése a csattanós csak: nem azért támadnak fel a szereplők, mert érdemesek az életre, hanem azért, mert a halálra méltatlanok.

Képek: **Menyhárt Luca**

Tamási Áron: Énekes madár

Bemutató nélküli premier; nézők nélküli teremben elhaló komoly szavak, taps nélküli, néma meghajlás – ilyen és ehhez hasonló furcsa gondolatok kerülhetnének papírra a minapi este után, ha nem bíznánk a szebb jövőben, s az igazság eljövetelében. De bízunk. Bízunk abban, hogy a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház által január 22-én, a Magyar Kultúra Napján bemutatni szándékozott Énekes madár című játék hamarosan igazi premieren, közönség előtt is bemutatkozhat.

Az előadás mégis kész. Tamási Áron édes-bús története, a vénlányságukba belekeseredő nővérek, az őket rendre kigúnyoló és megalázó „vőlegények", a fiatalságukért, őszinteségükért irigyelve gyűlölt szerelmesek történetét egy misztikus, a valóság és a mese határán folyton billegő hangulatban állította színpadra Bakos-Kiss Gábor rendező, aki mind a látvánnyal, mind a zenei aláfestésekkel erősíti ezt a hangulatot. A hangulatot, amely a két vénlány, Gondos Eszter (Bozó Andrea) és Gondos Regina (Kökényessy Ági), valamint a nekik évtized óta a szelet csapó vőlegények, Bakk Lukács (Kaszás Gergő) és Préda Máté (Máté Krisztián) évődésekor még székelyesen vidám: hol dicsérik, de méginkább ugratják egymást a párok tagjai, akár vígjátékra is gondolhatna a néző. A hangulat azonban egycsapásra fagyossá válik, amikor megjelenik a nővérek húga, az éppen eladósorba serdülő Magda (Bocskai Virág), s vele a neki szívét ígérő legény, Kömény Móka (Kecskés Alexisz). A két, az esküvőjét immár foggal-körömmel kicsikarni akaró nő nem is tudja, kire vesse magát vércseként: a kelendőségére épp csak eszmélő húgra, vagy az új lehetőséget magában rejtő sihederre. De felbuzog a vér a férfiakban is: előbb a fiatal, csinos lányra, majd mivel nem adja magát, haragjuk fordul a szerelmes fiú felé.

Kettős érzés fut ekkortól végig a színpadon: a fiatalok szerelmének szerencsés beteljesülése mellett immár az életükért is izgulhatunk; az egymást bolondító, elkeseredettségükben hol egymás, hol a fiatalok ellen forduló mátkapárok pedig hol ellenségeink, hol abbeli reményeink tárgyaivá válnak, hogy talán mégis visszatalálnak a józan útra.

A Tamási Áron által immár majdnem egy évszázada papírra vetett történet csak a Pallós Nelli által megálmodott és a játéknak több fordulattal szolgáló, mítikus jegyeket is magában hordozó díszleteiben és jelmezeiben, s nyelvjárásában enged arra következtetni, hogy a történet valamikor „réges régen" és nem itt játszódik. Mondanivalója mai, s ugyanolyan tiszta érzelmeket mutat fel erényül a darab végén, mint amilyen szennyes a szándéka minden, a máséra, a meg nem érdemeltre vágyónak.

A történet fonalában a megcsömörlött gonoszok és a tiszta szívű, egymás mellett végig kitartó igaz szerelmesek közt az igazságot a jólelkű pap (Erdélyi Gábor) és Mókát igazi anyai szeretettel óvó, de szárnyalni hagyó Kömény Ignácné (P. Kerner Edit) igazgatja, míg az álom és valóság, keserű ébrenlét és túlvilági csoda, veszély és szerelem, varjak és énekes madarak közti mezsgyét a Nógrád Táncegyüttes tagjai (Kovács József, Fancsik Panna, Szabó-Boros Anna és Vágvölgyi Zsófia) által a tánc nyelvén megformált fekete lidércek teszik még nyomatékosabbá.

A történetnek, mint minden mesének - szóljon az haramiákról vagy tündérekről - vége lesz. A Zenthe Ferenc Színház Énekes madár című előadásának próbáinak is vége, a darab elkészült. S mindaddig, míg az igazi premier, a közönséggel együtt megélt első játék ideje el nem érkezik, e tündérmese el nem árult titka itt lebeg felettünk...

Andó Ákos

Széchenyi, az etikai forradalmár

Megforgatható a világ - Németh László drámáját rendezi Csiszár Imre Sopronban

Egy olyan emberről beszélünk, aki nem pusztán reformpolitikus és államférfi volt, hanem etikai forradalmár, valamint társadalomszervező. Bizonyos szempontból törekvéseivel, céljaival Szent István örökségét vitte tovább történelmünkben.

Létezik egy isteni mérce. Ha ahhoz mérjük a megoldhatatlan dolgokat, s azokat ideálként tűzzük ki, akkor létrehozható az állapot, hogy megforgatható a világ. Ez alapján kell megfejtenünk a mű központi kérdését, miért lett öngyilkos, mi vitte el odáig? Az író is ezt taglalja ebben a történetben. Ezért inkább a darabot pszichológiai thrillernek, mint történelmi drámának mondanám. Ezen a gondolatsorok köré építette Csiszár Imre rendező Németh László Széchenyi című művének színpadra állítását a Soproni Petőfi Színházban.

A január óta tartó próbák után február közepén szeretnének egy munkabamutatót tartani.

Szobrok, festmények, fényképek, jól ismert ábrázolási módok helyett két lábbal a földön járó, negatívumoktól sem mentes ember belső világát szeretné a soproni stáb megmutatni a nézőknek. A darab a legnagyobb magyar utolsó napjairól szól, amikor a döblingi elmegyógyintézetben végül öngyilkosságba menekül.

A Kossuth-és Jászai-díjas, kiváló és érdemes művész rendező szerint túl kell lépniük azon, hogy egy klasszikus történelmi korszaknak nagy egyéniségét mutassák be olyan módon, ahogy az iskolákban mindenki megtanulhatta már gyermekként. Széchenyi István belső világát, személyiségét szeretnék megfejteni. Ki is volt valójában annak a tükrében, ahogyan Németh László megfesti őt az önelemzéseknek beillő párbeszédek közepette. Ebben a történelmi drámában az író már a zaklatott, furcsa, nem mindenkor logikusan, sőt, néha megmagyarázhatatlanul, érthetetlenül gondolkodó főhőst ábrázolja.

"Írni olyan, mintha gyújtogatnál"

A rendező kiemelte: Németh László 1946-ban írta ezt a művét. Megpróbáltatásokon, sok mindenen ment át az ország, nem tudni, mi lesz a jövője. Kiszolgáltatottság veszi körül a hétköznapokat, az embereknek kevés idejük volt megérezni a szabadság leheletét. Talán nem véletlen, hogy Németh László a darabban Crescentiaval, Széchenyi feleségével mondatja a korra utalva: "Írni, olyan, mintha gyújtogatnál." Németh László pedig így érezte magát, s keresett magának egy olyan történelmi személyiséget, aki nagyon szívesen "gyújtogatott," mert valójában grafomán volt. Mindemellett nárcisztikus egyéniségként élt, imádta önmagát, szerette a gondolatait. Állandóan előtérbe helyezte azokat a személyiségével együtt. Gyakorlatilag ezért a mű szövegei önelemzések is egyben. Hozzátette, mindezért sem törekszenek arra, hogy a főhőst szoborként vagy festményként láttassák a színpadon.

A darab dialógusai már azt a Széchenyit ábrázolják, akinek a belső világa furcsa, agyi tevékenysége nem mindenhol logikus és pontosan kimérhető. Néha eksztatikus, érthetetlen, közelít az őrülethez a viselkedése. A párbeszédek olyanok, hogy a szereplők gyakran nem a feltett kérdésekre válaszolnak. Az író azt helyezi előtérbe, mi zajlik a fejekben, és ez nem mindig függ a kérdéstől. Ezért a színészeknek úgy kell játszaniuk, hogy a nézőknek minden érthető és megmagyarázható legyen.

A hithez tartozó tabu áthágása

Csiszár Imre hangsúlyozta, a mű központi kérdése, miért lett öngyilkos Széchenyi, mi vitte el odáig? Az író ezt taglalja ebben a történetben. A szereplők szintén erre keresik a választ egymás között, és a dráma azt akarja kiprovokálni a nézőből, tegye fel a kérdést: mi vezette ezt a rendkívüli, népszerű és nagyszerű teljesítményt nyújtó embert, szellemi gigászt az öngyilkossághoz? A rendező úgy véli, ehhez a kérdéskörhöz kapcsolódik a darab legfőbb és legdominánsabb morális gondolatsora, mégpedig Széchenyi István vallásossága, kereszténysége, a hithez tartozó tabu áthágása, az öngyilkosság. A vívódás, hogy a társadalmi, történelmi helyzet szorítása elvezethet-e a végső és súlyos döntéshez: öngyilkos lehet-e valaki anélkül, hogy megszegné Isten törvényeit? A kereszténység nem pártolja az erőszakot, de akadnak az életben olyan helyzetek, amikor nagyon nehéz erőszak nélkül továbblépni. Lehet-e erre az ellentmondásra önigazolást keresni utolsó megoldásként? A rendező szerint mindez csak egyféleképpen létezhet és oldható fel, ha a színpadon egy valóban hívő ember vívódását látjuk.

Változás, erőszak nélkül

Az elemzésen elhangzott: Széchenyi nem álmodott az 1848-as forradalomról, hiszen az maga az erőszak. A forradalom, amely csupa cselekvés, pedig távol áll a békés reformoktól. Széchenyi úgy akarja megváltoztatni a társadalmat, hogy közben elutasítja az erőszakot. Új etikát, morált szeretne az emberek tudatába beültetni a felvilágosodáson, a reformokon, a fejlődésen keresztül. Nem pusztán reformpolitikus és államférfi volt, hanem etikai forradalmár, valamint társadalomszervező. A közjóért való munkálkodásról Széchenyi azt tartja, a változást csak akkor lehet elérni, ha megváltozik a közgondolkodás. Ez szerinte úgy változtatható meg, ha tanulnak, nevelődnek az emberek a felvilágosodás eszméin keresztül. A társadalom analizálójaként pedig rájön arra, a modernizációba vetett hit adhatja csak egy feudalizmusba ragadt nép számára a kilábalási, továbblépési lehetőséget a jólét, felemelkedés felé. Így tud az ember gondolkodása nemesebb érdek, érték felé fordulni.

Csiszár Imre rámutatott, az ilyen emberek általában magányosak. Fantasztának, esetleg nem normálisnak látják, tartják, gondolják őket azért, mert elképzeléseik túlszárnyalnak mindazon, amit egy átlagember befogadni képes.

A rendező úgy gondolja: a reformkori politikus törekvéseivel bizonyos szempontból Szent István örökségét vitte tovább történelmünkben. Ő úgy látja, létezik egy isteni mérce. Ha ahhoz mérjük a megoldhatatlan dolgokat, s azokat ideálként tűzzük ki, akkor létrehozható az állapot, hogy megforgatható a világ. Ez igaz Széchenyire.

Németh László

Széchenyi történelmi dráma
Szereplők:
Széchenyi István – Széles Tamás
Crescentia, a felesége – Szőcs Erika
Béla, a fia – Papp Attila
Zichy Géza, mostohafia
– Marosszéki Tamás
Görgen, főorvos – Major Zsolt
Goldmark doktor – Kovács Frigyes (Jászai-díjas)
Gutherz doktor
– Wischer Johann Lonovics érsek
– Boráros Imre (Kossuth-díjas)
Báró Jósika Samu – Pelsőczy László
Babarczy alezredes – Nagy Gábor
Kiss Márton, Széchenyi titkára
– Horányi László (Jászai-díjas)
Brach, Széchenyi inasa
– Galkó Balázs
Magyarországi látogató
– Savanyu Gergely
Mátyás – Szabó László
János, ápoló – Kiss Noró
Alkotótársak:
Díszlet – Csiszár Imre
Jelmez – Szakács Györgyi (Kossuth- és Jászai-díjas)
Dramaturg – Bártfay Rita
Súgó – Szele Júlia
Ügyelő – Kiss Noró
Rendezőasszisztens
– Simon Andrea
Rendező – Csiszár Imre (Kossuth- és Jászai-díjas, érdemes és kiváló művész)
Németh László örököseinek engedélyét a Hofra Kft. közvetítette.

Keresztúton

Széchenyi, a brilliáns elme - Széles Tamás élete fontos szerepében Sopronban

Ebben a műben az öngyilkosság nem a kárhozat, hanem a legbátrabb és egyben utolsó hazafias tett, amit Széchenyi István végre tud hajtani a családja és a nemzet védelmében. Németh László nem véletlen hozta kapcsolatba a lángelme halálát a húsvéttal. Amikor Döblingben elsüti a fegyvert, ez az utolsó szava, s úgy gondolom, az ő részéről ez egyfajta átértelmezett kereszthalál – fogalmazta meg gondolatait Széles Tamás színművész, aki a címszerepet formálja meg a Széchenyi című történelmi drámában, melyet Csiszár Imre vezetésével kezdtek el próbálni a Soproni Petőfi Színházban.

Széles Tamás még nem játszott a soproni színházban, ez az első szerepe itt. Az elmúlt évben a szolnoki teátrumban dolgozott együtt Pataki András rendezővel, akinek elmondta, hogy épp Széchenyi Istvánról ír mondorámát. (Széles Tamás legutóbb Mindszenthy Józsefről készített hasonló műfajú előadást, Mindszentyeia címmel ezt be is mutatta.) Pataki András pedig röviddel ezután meghívta a leghűségesebb városba, hogy legyen a főszereplője Németh László Széchenyi című történelmi drámájának.

Széles Tamás a mondorámájára készülve nagyon sok időt töltött el Széchenyi Naplójának a tanulmányozásával, elolvasta a műveit, és igyekezett feltárni a gróf pszichológiai profilját. Ez hasznos útmutatásokat adott számára, miként közelítsen most ehhez a szerephez.

Bonyolult személyiség volt

Mint mondta, Széchenyi István nagyon bonyolult személyiség volt, ezer színnel, humorral, szellemességgel, hatalmas műveltséggel, gyakran kamaszos játékossággal, izzó érzelmi világgal. A szakemberek által megrajzolt kórkép szerint mániás depressziós és nárcisztikus egyéniség volt. Emiatt sziporkázó társasági egyéniségként mindig igyekezett a középpontba kerülni, képes volt megkedveltetni magát, miközben hordozott némi önteltséget.

– Széchenyiről mindenki fejében él egyfajta kép, sztereotípia, séma. Történelmileg hiteles, érző, vívódó embert szeretnék bemutatni a színpadon, viszont ehhez szembe kell menni azokkal a sablonokkal, amelyek egyfajta társadalmi konszenzusként lógnak a fejünk felett – mondta Széles Tamás, aki hozzáfűzte, Németh László művéből is látszik, hogy olyan briliáns elméről beszélhetünk, aki úgy tud az emberekre hatni, velük játszani, mint egy sakknagymester a táblán.

Történelmi vízióval rendelkezett

A színművész kiemelte: egyetért azzal, hogy Csiszár Imre rendező Aquinói Szent Tamáshoz hasonlította Széchenyit, aki egy egész korszakot, világot, országot akart megváltoztatni, átformálni. A legnagyobb magyarnak olyan történelmi víziója volt, amely akkoriban talán senki másnak. Ez nagyon keveseknek adatik meg.

Széles Tamás beszélt arról is, hogy szerinte Széchenyi nem volt őrült. Úgy látja, a reformer egyfajta álcaként használta azt, hogy bolondnak gondolják, mert így tudta tovább folytatni nagyon fontos, a magyarságot szellemileg tápláló irodalmi munkásságát.

Németh László darabja a döblingi elmegyógyintézetben játszódik. Ez az a hely, ahol Széchenyi István önkezével véget vet az életének. A színművész szerint a mű legfőbb erkölcskérdése az, hogy hívő katolikus követhet-e el öngyilkosságot? Ha a vallás szempontjából vizsgáljuk, akkor természetesen nem.

Átértelmezett kereszthalál

– A legnagyobb magyar öngyilkossága ugyanis Németh László szerint az egyetlen erkölcsileg vállalható, épp a körülményeket és a grófi család védelmét szem előtt tartó, a nemesi nevet és címert kímélő bátor cselekedet, vagyis szerintem áldozat. Nem véletlen, hogy a szerző a húsvéti feltámadáshoz kapcsolta a darab záró dialógusait. Amikor Széchenyi Döblingben elsüti a fegyvert, a húsvét az utolsó szava, s úgy gondolom, az ő részéről ez egyfajta átértelmezett kereszthalál hazájáért, családjáért – emelte ki Széles Tamás, aki reméli, minél többen láthatják majd ezt az előadást, az ő általuk megteremtett Széchenyit.

A poltikus és Sopron - A város első díszpolgára

Széchenyi István Sopron első díszpolgára. A politikus, író, polihisztor, az akkori idők modern polgári Magyarországát megteremtő energiával közreműködött az első hazai, egyúttal soproni gőzmalom megalapításában. Részt vállalt a Sopron-Németújhelyi Vasút Társaság megalakulásában és a Soproni Takarékpénztár létrejöttét is segítette. Ő volt az első részvényjegyző, 2000 forinttal, vagyis húsz darab részvénnyel. A tiszteletbeli választmány tagjává választották. Sopronban 1823-ban jelentette meg a falkavadász-társaság fellendítése érdekében írt német nyelvű művét.

A Veszprémi Petőfi Színház *minden helyzetben közösségben a közönséggel!*

A 117 alkalmat megélt „Maradj otthon, majd mi megyünk!" programsorozat és a december 31-én egész éjjel, Veszprém-szerte a kijárási tilalom betartását könnyítő és szórakozást biztosító Különös Szilveszter körjáratuk után sem állt meg a Veszprémi Petőfi Színház, tovább folytatódik az „évad".

Januárban újabb szívmelengető felkéréseket teljesítettek. A színház vezetése és maroknyi csapata ismét elvitte a Veszprém környéki kistelepülésekre az ÉLŐ SZÍNHÁZAT „Maradj otthon, majd mi megyünk!" programsorozatukkal. A hosszabbítást követően is, egyre több település megkeresését fogadja a színház, melyet örömmel teljesít, „Mi ezekkel a szívmelengető pillanatokkal töltekezünk" – olvasható Facebook oldalukon.

A Veszprémi Petőfi Színház minden évben előadással várja a veszprémi diákságot a Magyar Kultúra Napja alkalmából, azonban ez ebben az évben a korlátozások miatt nem tudott megvalósulni, így útjára indították „Maradj az iskolában, majd mi megyünk!" programsorozatukat. A két napos „turné" során 10 veszprémi általános iskolába, 18 műsorral – tematikusan külön alsó- és felső tagozatos diákoknak – vitték el kultúra-csokrukat, hogy bár rendkívüli módon, de hagyományaikhoz híven együtt ünnepelhessék e jeles napot a diákokkal. „Megható, felemelő és nagyon erőteljes volt, hogy az általános iskolák udvarain, külön az alsó- és felső tagozatos diákokkal, több, mint háromezer gyermekkel együtt éltük át a magyar kultúra ünnepének jelentőségét, amely ebben a nehéz, bezártságra ítélt helyzetben sokkal kiemeltebb és erőteljesebb volt, mint máskor!" – nyilatkozták honlapjukon.

A Veszprémi Petőfi Színház mindig is fontosnak tartotta a társadalmi felelősségvállalást, ami – véleményük szerint - ezekben a nehéz, embert próbáló időkben még inkább elengedhetetlen tevékenység egy színház életében. Ezért – „Maradj otthon, majd mi megyünk!" programsorozaton belül – elindították „Önök kérték, mi teljesítjük!" kezdeményezésüket, mely keretében elviszik az ÉLŐ SZÍNHÁZAT az idősgondozásban dolgozóknak, ellátottaknak. A programban a színház vezetése az összes idősotthon lakóihoz és kórházak dolgozóihoz eljuttat egy repertoárt, melyből kedvük szerint válogathatnak, a társulat kis csapata pedig teljesíti a kérést, és feltöltő műsor keretében előadja a kért dalokat, verseket, humorbonbonokat.

A szakmai munka a teátrum falain belül is tovább folytatódik: az előzetes tervek szerint haladnak az új bemutatók olvasó- és színpadi próbái. Gőzerővel folyik A tanítónő falusi életkép próbafolyamata és a zártkapus főpróba keretein belül bemutatásra került Kukamese gyermekelőadásuk is. Oberfrank Pál igazgató a Méz Rádiónak adott interjúban elmondta, az újranyitást követően nyolc darabbal tudják fogadni közönségüket.

„Tavaszi bérletkör a Veszprémi Petőfi Színházban! Garantált 5 előadás!" Bár a színház kapui még zárva tartanak, újrabérletezésük elindult. Tavaszi bérletkör néven újraindították bérletezésüket, melynek keretében az eddig megvásárolt, de fel nem használt bérleteket is átforgatják. Minden olyan régi és új bérletesüket várják, aki a kialakult helyzet miatt nem mert, nem tudott bérletet váltani az őszi időszakban.

„Vigyázzanak magukra, hogy hamarosan találkozhassunk!"

A cikk szerzője:
Virág Cintia Krisztina

Források:
www.facebook.com/VeszpremiPetofiSzinhaz
www.petofiszinhaz.hu/Hirek

Magyar Teátrum · A Magyar Teátrumi Társaság havilapja · 2021. február

Az úton mennünk kell tovább előre!

Harminc éves cégmúlt, magas szintű szakmai tudás és egyedülállóan széles kínálat eszközökben és anyagokban a színpadi világítástechnika területén, remek személyes kapcsolatok az iparágon belül mind beszállítói, mind vásárlói tekintetben – a felsoroltakkal jellemezhető a Pelyhe Kft., amely megkerülhetetlen üzleti szereplője a hazai piacnak. Pelyhe János a cég névadó tulajdonosa mind üzleti vonatkozásban, mind magánemberként nyilatkozott a Covid járvány okozta - eleddig elképzelhetetlenül egyedülállóan - kialakult helyzetről.

– Az elmúlt év majdnem minden cég történelemkönyvébe fekete betűkkel került be, hiszen jelentős gazdasági visszaeséseket hozott. Önök hogyan tekintenek vissza a közelmúltbeli járványos időszakra?

– A tavalyi évben a működő beruházások átsegítették a Pelyhe Kft-t a nehezebb időszakokon. Szerencsére olyan a portfóliónk, a cégünk termékskálája, és a színháztechnikai eszközök olyan kínálatával rendelkezünk, amelyek mindenképpen szükségesek a beruházóknak, a korszerű színházi felújításokhoz, az új beruházások megvalósításához. Emiatt nem csak elfogadják, de kifejezetten kérik a mi általunk kínált világítástechnikai berendezéseket, segédanyagokat.

Viszont sajnos nálunk is kimaradt a szolgáltatási tevékenységünknek az a része, ami a színházak mindennapi tevékenységéhez – mivel az ismert okok miatt nincsenek előadások - eddig szükséges volt, tehát színfóliákat, fényforrásokat, s más napi szükségletű anyagokat nem tudunk értékesíteni.

– Önök nagyon sok államilag finanszírozott beruházásban is részt vesznek, ezekkel mi a helyzet?

– A nagy beruházások szerencsére tavaly is tovább folytak, lezárult például az Eiffel csarnok átalakítása, s folyamatban van a Zene Háza építése és a szolnoki színház felújítása. Az ezekhez szállított eszközpark pénzbeli nagysága pótolta azokat a kieséseket, amelyek az előbb említett okok miatt elvesztek. A komoly beszállítások miatt alakulhatott úgy – ami már összességében is nagy eredmény - hogy egyetlen kollégától sem kellett megválnunk, hiszen a több, egymásra csúszó beruházás bevétele nagyon jó időben jött a cégünknek.

– Hogyan látja a közeljövőt?

– Mivel tavaly több idénre tervezett munkánk is befejeződött, most majd egy nehezebb szakasz következik a cég életében, de bízunk benne, hogy azt a bevételi szintet tudjuk hozni, ami a cégünk alapműködéséhez szükséges lesz.

Ha még messzebbre tekintünk előre, 2022-ben és 2023-ban bizonyára magasabb fokozatra kapcsolnak a beruházások – gondolok, mondjuk a debreceni Csokonai Színházra, ahol már folyik a generálkivitelezés–, ezért jóeséllyel a mi termékeink is bekerülhetnek a projektbe. Igaz a hatásvilágítás berendezései az építkezés későbbi szakaszában kerülnek beépítésre, úgy látjuk, az ezt követő egy-két évre megoldottá válhat a bevételi bázis.

Továbbá mint tudjuk tervezési szakaszban van zalaegerszegi, veszprémi a kecskeméti színház, valamint a József Attila Színház felújítása. Bízunk benne, hogy a már megindult színházi beruházások a későbbiekben is működni fognak.

Mi, mint szakcég, már harminc éve vagyunk a pályán, tehát jogosan számíthatunk arra, hogy ahogy eddig is, majd ezután is részt tudunk vállalni a nagy beruházásokból, számítunk a várható megrendelésekre. Idén például már biztosan szállítunk eszközöket a debreceni Latinovits Színház világítási rendszeréhez. Mindezek ellenére az idei évet kicsit bizonytalannak látom, de szerencsére megvannak azok a tartalékjaink, amik képesek minket átsegíteni a nehezebb időszakokon is. Röviden összefoglalva, bármilyen nehéz is ma a helyzet, én optimistán tekintek az elkövetkező öt évre, hiszen a tervezett színház rekonstrukciókról már döntés született, a szükséges pénzeket pedig az állam elkülönítette. De nem csak a fedezet van meg rájuk, az épületek, a technikai eszközök is ma már olyan állapotban vannak, hogy a tervezett beruházásokkal nem lehet már tovább várni, hacsak nem akarjuk, hogy technológiai problémák miatt is megálljon az élet a színházakban.

– Eddig az itthoni dolgokról beszéltünk, mi a helyzet, ha a járvány kapcsán kitekintünk a nagyvilágba?

– Mi eddig rengeteget utaztunk, ennek hiánya nagyon megvisel minket. Már a tavalyi tavaszt is Riminivel, Frankfurttal, Berlinnel kezdtük volna, de az ide tervezett kiállítások érthető okokból mind elmaradtak. Nagyon sok szakmai találkozónk is lett volna, ezek mindmind kiestek, a tavalyi évben gyakorlatilag sehol sem voltunk.

Persze egy-egy külföldi út során nem csak a szakmai újdonságokkal ismerkedik meg az ember, legalább ennyire hiányzik a külföldi partnerekkel a személyes kapcsolatfelvétel, az informális baráti beszélgetések, a jó hangulatú vidám együttlétek. Ha csak a pénzt vesszük – mivel nem voltak utazások – valamennyit sikerült tavaly megspórolnunk, mégis iszonyúan hiányzik az a baráti légkör, ami már egyesekkel évtizedek óta kialakult, de most mégis lehetetlenné vált a számunkra. Hiába beszélünk telefonon, vagy neten, ezek a virtuális dolgok nem pótolják a karnyújtásnyira történő hús-vér találkozásokat.

A kialakult helyzetben csak a színházi előadások szünetelnek, vagy a nagy színháztechnikai fejlesztő cégek is visszafogták a fejlesztéseiket?

Szerencsére nem, hiszen vannak pályázati lehetőségek, amik ezeknek a nagy rentál, szolgáltató cégeknek olyan kedvező feltételeket biztosítanak, amik lehetővé teszik, hogy támogatást kapjanak műszaki eszközök beszerzésére. Ezeknek a támogatásoknak egy része vissza nem térítendő, a másik része pedig eltolt fizetési feltételekkel törleszthető. Ezzel akarja az állam ezeket a nagy cégeket rávenni arra, hogy a pályázaton nyert pénzeken megvegyenek technikai eszközöket, mozgásban tartva a színháztechnikai kereskedelmet. A pályázatokon nyert pénzekből ezek a cégek nálunk is vásárolnak, ami kedvező a számunkra.

Tehát bár a szolgáltató cégeknek most éppen nincs munkájuk, de az állam arra ösztönzi őket, hogy a pályázatokon nyert pénzekből most vásároljanak be olyan eszközöket, amiket majd a járvány elmúltával fognak csak használni. Így az állam pénzt pumpál a gazdaságba, a vállalkozásoknak megrendeléseket ad, és fenntartja mindenki számára a pozitív jövőképet.

Külföldre tekintve pedig a nagy gyártók ebben az időszakban is erőteljes fejlesztésekben vannak. Ennek oka, hogy mivel kevesebb a megrendelés állományuk, jobban van idejük letisztítani a portfoliójukat, s munkát adni a mérnöki tervező csapatoknak, foglalkozni az innovatív vonallal. Azért valamennyi eladás még ebben az időszakban is megvalósul részükről, de egyébként ezek általában olyan hatalmas cégóriások, amik bőven rendelkeznek tartalékokkal a szűkösebb napokra is.

– Említette a racionalizálást, ez a Pelyhe Kft-nél is időszerű?

– Nálunk egyáltalán nem, eddig is öten dolgoztak itt, s ez a szám megmaradt. Mindenkinek megvan a maga területe, ezt valamikor jól megterveztük, bővülni nem akarunk, nem is lenne igazán értelme. Ami hiányzik az életünkből, az a napi nyüzsgés, hiszen eddig mindig beugrott hozzánk valamelyik színház szakembere, mert a fogyóeszközök elhasználódását pótolni kellett. Ilyenkor ez a találkozás, nem csak az eladásról, tanácsadásról szólt, hanem jó hangulatú emberi kapcsolatokról, anekdotázásról, nem hivatalos informális beszélgetésekről is. Manapság már csak délután háromig vagyunk bent, hiszen nem csöng már állandóan a telefon, nem fordulnak hozzánk azonnali segítséget kérve. Így az életünk egyrészt nyugalmasabb, másrészt pedig kicsit unalmasabb is lett, már szívesen visszatérnénk a régi feszített tempójú mindennapokba.

Alig vártuk, hogy elteljenek az év végi ünnepek, hiszen utazni nem lehetett, a nyilvános helyek, éttermek, sörözők zárva vannak, baráti összejövetelek tiltva, így nem csoda, ha az emberek - bezárva otthon a négy fal közé - hamar ráunnak a netezésre, vagy a tévézésre, s előbb utóbb a családtagok egymás agyára mennek. Szerencsére mi be tudunk járni a munkahelyünkre, s még ez is visz némi változatosságot, a járvány okozta fásultságba.

Szélesebb körbe kitekintve pedig úgy gondolom, az állam a befolyt jövedelmekből, adókból tud gazdálkodni, ha pedig nem működik a gazdaság, nem termelnek a gyárak, nincs ipar és kereskedelem, akkor az sincs - akár cégként akár magánemberként - aki befizesse az adót. A gazdaság tehát nem állhat le az bizonyos, de hogy ez a kérdés, hogyan oldható meg, az valóban nem könnyű feladat.

– Mit tesznek, hogy elkerüljék a járvány okozta fertőzéseket?

– Hál Istennek a kollégák közül senki nem kapta meg a fertőzést, de ez talán annak is köszönhető, hogy a napot a folyékony vírusölő bedobásával kezdjük, amit pálinka formájában veszünk magunkhoz. Komolyabbra fordítva a szót, magánemberként úgy gondolom, hogy a maszk viselésével, a javasolt távolság betartásával reményeim szerint jó esély van nem elkapni a fertőzést. Időnként a gyorsteszttel teszteljük magunkat, s az oltásra is feliratkoztam az interneten, ott várom – számomra mindegy melyik vakcinával fognak majd beoltani - hogy sorra kerüljek.

Ami személy szerint nekem még nagyon hiányzik, az a társas együttlétek, s az, hogyha elmegyek kirándulni, kiruccanunk autóval valamerre, akkor ott pihenésképpen be tudjak ülni egy kávéra, egy ebédre, egy frissítőre. Néha ezért kimegyünk Szentendrére, mert ott a vendéglátók legalább ablakon keresztül forralt bort szolgálnak ki, s az is megfordult a fejünkben, hogy a Duna-partra kiviszünk egy asztalt néhány székkel, s az ételfutárnak azt a helyet adjuk meg, mint kézbesítési címet. Lényeg, hogy már történjen valami változás, mozduljon meg valami, mert az élet így nagyon üres a számunkra.

– Önök a kezdetektől szponzori támogatói a Magyar Teátrumdíjnak, 2020-ban ennek átadását sem lehetett sajnos a szokásos nagyszabású módon megvalósítani. Most ez hogyan zajlott le?

– Minden szponzor külön-külön, saját kis ünnepség keretében – amelyen a minisztériumból és a Magyar Teátrumi Társaságtól is jelen volt valaki - adta át a díjakat. Ez is természetesen mindenhol zártkörűen zajlott, mi az Operettszínház Kálmán Imre Teátrumában díjaztunk - ahol egy kis díszlet is fel volt felépítve ebből az alkalomból - az Operettszínház fővilágosítójának adtuk át a díjat, a helyettes államtitkárnak és a színház igazgatójának a jelenlétében. A kis ünnepséget videón rögzítettük, de ígéretet kaptunk arra, hogyha elmúlik a pandémia okozta szabályozás, akkor a kaposvári színházban, lesz egy a díjátadáshoz méltó gálaest.

A két másik, a Színháztechnikai Szövetséghez kötődő díjak közül a Tolnay Pál-díjat most nem szavaztattuk meg. Az erre méltó személyt majd akkor fogjuk kiválasztani, ha már meg lesz az ünnepélyes kaposvári gála időpontja, s úgy tervezzük, azt azon az eseményen fogja megkapni, az arra érdemes színházi szakember.

A fiatalabb, a szövetség által adományozott díjunkat a Pro Scéneum Gyűrűt harmadszor ítéltük oda, idén az elismerést Kis István vehette át tőlünk. Természetesen a jövőbeli gálán ez a díj is újra ünnepélyes keretek között megemlítésre kerül majd, hiszen eddig is minden alkalommal a teátrumi díjhoz kapcsolódó esten adtuk át.

Tölgyesi Tibor

Barta Dóra „túlélési stratégiát” alkotott a tánctagozatnak a bezárás idejére

Folyamatosan zajlik az élet a Kecskeméti Nemzeti táncterében, noha nem a megszokott menetrend szerint: megfeszített próbafolyamatok helyett a hangsúly most a táncművészek egyéni és csapatszintű fejlesztésén van, amelyhez Barta Dóra, a Kecskeméti Nemzeti tánctagozatának művészeti vezetője új eszköztárral rukkolt elő.

Normál körülmények között sűrű próbafolyamatok váltják egymást a Kecskemét City Balett életében. A járványhelyzet miatt a programjuk most másképp alakul ugyan, de a munka intenzitása nem változott: van olyan nap, hogy négyféle tréningtípuson vesznek részt a táncművészek. Barta Dóra arra törekszik, hogy megragadják az egyéni és csapatszintű fejlődési lehetőségeket ebben az időszakban.

Új mozgásformákkal ismerkednek a táncosok

“Alkalmazkodva a mindannyiunkat érintő szituációhoz, a szakmai aktivitást keresem jelenleg is. Egy táncművész számára általában napi 6-8 óra tudatos mozgás szükséges ahhoz, hogy megfelelő formában, kondícióban maradjon. Felelősségemnek érzem vezetőként, hogy ezeket a feltételeket valamilyen formában továbbra is megteremtsem számukra. Elkészítettem ezért egy úgynevezett „túlélési stratégiát” erre az időszakra. Most olyan extra foglalkozásokat tudtam a napirendünkbe építeni, amelyekre máskor nem lett volna mód: ezek a jóga és a pilates. Mindkét mozgásforma nagyon hatékonyan alkalmas a táncos test karbantartására, mind a technikai fejlesztésre, mind pedig a prevencióra” - avat be az újdonságokba Barta Dóra.

„A pilatest Schell Martin tartja, az astanga jógát pedig Spala Korinna. Olyan jógairányzatot kerestem a táncosaimnak, amely egyaránt fejleszti a képességeiket fizikai síkon, illetve ezeken az extrém gyakorlatokon keresztül segít nekik megtalálni a belső nyugalmat és kiegyensúlyozottságot, hiszen a mai ember számára fontos, hogy az ilyen alkalmakkor, rövid időkre megszülető harmóniát a későbbiekben, a fokozott munkatempó közepette és a stresszesebb napokon is meg tudja teremteni.”

A KCB művészeti vezetője úgy tartja, kiemelten fontos, hogy az együttes most is összetartson és együtt legyen, mivel a legszorgalmasabb táncos sem biztos, hogy otthon, a bútorokat széttologatva úgy tudna gyakorolni, mint a táncteremben, ahol adott a megszokott miliő és a társaság motiváló ereje.

Négy előadással készülnek az újranyitásra

A szakmai felkészültség szinten tartásáról Barta Dóra mellett Bajári Levente, a KCB balettmestere gondoskodik. Az ő vezényletével folyamatosan folyik a munka klasszikus balett fronton is. Repertoáron tartják továbbá az újranyitást követően várhatóan legkorábban műsorra tűzhető darabokat: “Új produkciónkat, a Szentiványéji álmot terveink szerint az évad végéhez közeledve mutatjuk majd be, már erre is tudunk készülni, továbbá a Csengő című vígoperának is részesei leszünk. A Hamupipőkéből, amelynek a premierjét ősszel tartottuk, még sok előadás vár majd ránk, illetve ott a Négy évszak is, amelyet közkívánatra vettünk elő, az szintén komoly törődést igényel.”

Összekovácsolódott a csapat

A 2020/2021-es évadra bővült a tagozat létszáma új tagokkal és gyakornokokkal, akik mostanra már remekül beilleszkedtek.

“Amikor új táncosokat szerződtetünk, az egy érzékeny pillanat a társulat életében, hiszen kérdés, hogy az együttesen belül már működő kémiát hogyan befolyásolják az újonnan érkezők. Mindig arra törekszem, hogy inspiráló, motiváló teret teremtsek a beilleszkedéshez számukra. Fontos, hogy szakmailag és emberileg egyaránt összecsiszolódjanak a táncosok, hiszen csak így tudjuk a legmagasabb minőséget elérni Kecskemét City Balettként” – zárta gondolatait Barta Dóra.

Kiegészítés:

2020. decemberi lapszámunk 9. oldalán a Romantika és humor című cikkünkhöz Danyi Judit színművész portréját ***Szegvári Júlia*** készítette.

Látó Richárd a feleségének ajánlja díjnyertes rapszódiáját

Ötödször részesült a Nemzeti Kulturális Alap Zeneművészet Kollégiuma pályázatán pozitív elbírálásban Látó Richárd alkotása. A Kecskeméti Nemzeti zeneszerzője, karmestere, vezénylő korrepetítora A cigánylány tánca címmel írt rapszódiát zongorára és szimfonikus zenekarra, amelyet a Nagyszínházban rögzítettek február 1-jén. Látó Richárd mesélt a zenemű születésének körülményeiről, illetve arról, hogyan éli meg ezt a különös időszakot, amelyhez hasonlót még nem tapasztalt pályafutása során.

Látó Richárd szerzeményeit több ízben sikeresen bírálta már el az utóbbi években a Nemzeti Kulturális Alap Zeneművészet Kollégiuma. 2014-ben írt szimfonikus oratóriuma egészen Los Angelesig jutott. Ezt követően egy zongoraversenynek szavaztak bizalmat: így született a Requiem - Fantasy Piano Concerto zongorára, szimfonikus zenekarra és narrátorra. Sirkó László, a Kecskeméti Nemzeti színművésze volt a narrátor a műben, Kovács Levente játszotta a szólót és a Szegedi Szimfonikus Zenekart vezényelte a szerző, aki édesanyja emlékére írta ezt a darabot. 2018-ban szintén az NKA pályázatára íródott A cigánylány tánca, majd a legutóbbi sikeres elbírálásnak köszönhetően felvétel is készült a rapszódiából.

"Cseke Péter direktor és Károly Katalin zenei vezető egyaránt áldását adta rá, hogy a Kecskeméti Nemzeti nagyszínpadán próbálhassuk és rögzíthessük a művet, amiért rendkívül hálás vagyok" - mondja Látó Richárd, aki a színházi munkán kívül zeneszerzőként ad teret kreativitásának: "leülök zongorázni, és dallam születik azokból az ingerekből, amik aznap értek".

Vajon milyen körülmények ihlették A cigánylány táncát? "Édesanyám halála óta nem sírtam. Gyülemlett bennem a tengernyi negatív érzelem, növekedett egy tüske. Akkortájt a munkába menekültem. Amikor azonban Kovács Levente a szegedi Requiem-bemutatón letette az utolsó hangot, felszabadult bennem valami: mintha legördült volna egy hatalmas kő a lelkemről. Elérkezett ezáltal az életemben egy olyan időszak, amikor elengedtem azt, akit oly nagyon gyászoltam. Elfelejteni soha nem fogom, de képes lettem a történtek elfogadására. Ekkor úgy éreztem, kell most egy másfajta érzelmekből táplálkozó zenét írnom, hogy ezúttal ne a szenvedést, a depressziót és a gyászt plántáljam egy műbe, hanem szülessen valami vidám és felszabadító."

"Elkezdtem próbálkozni különböző motívumokkal. A virtuóz zongorajátékot szerettem volna szenvedéllyel megtölteni, mivel hiszem, hogy enélkül nem lehet játszani, zenélni. Összegyűjtöttem tehát azokat a zenei gondolatokat, érzelmeket, amelyek mostanában bennem kavarogtak és elindultam velük" - meséli a rapszódia születéséről Látó Richárd, akit ebben a munkafolyamatban is inspirált nagy példaképe, Szergej Rahmanyinov. "A második tétel motívumai már akkor megfogantak bennem, amikor megismertem és elkezdtem udvarolni a feleségemnek. Akkor évekre félretettem, de most elővettem, kidolgoztam és köréjük építettem az egész kompozíciót."

Egy lány, egy nő táncát zsigerből a szenvedélyes, sugárzó, erőteljes érzelmekkel azonosítjuk. A zeneszerző fő karaktere A cigánylány táncában ugyanilyen tüzes, lángoló és inspiráló.

"Remekül illeszkedtek ebbe a víziómba Madarász Éva és Kovács Levente zongoraművészek. Éva játszsza a zongoraszólót a műben, hiszen nőként azonosulni tud ezekkel a bensőséges pillanatokkal, ezáltal kiválóan meg tudja formálni és mutatni őket. Levente a különböző zenekari részekből játszik részleteket - a fuvolát, a klarinétot és a fúvósokat, én pedig kísérem őket. Tóth Jázmin, színházunk koncertmestere élő hegedűszólóval, illetve Ferencz Bálint színművész narrációval járul hozzá a mű teljességéhez. Nagy örömömre szolgál, hogy ők is elfogadták a felkérésem erre a közös munkára."

A videófelvétellel nem áll meg A cigánylány tánca, sőt, nagy tervei vannak a szerzőnek vele a későbbiekben. Ehhez azonban enyhülnie kell a járványügyi korlátozásoknak. Látó Richárd optimizmussal tekint a jövőbe.

"Bízom benne, hogy egyszer úgy, ahogyan megálmodtam, egy 40 fős zenekar viszi majd színpadra A cigánylány táncát. Hiszem, hogy ennek is elérkezik az ideje és akkor bízom benne, hogy a várt hatás sem marad majd el…"

Sárdi Barbara

Tehetséggondozó programot vezet Sirkó László

„Lúdas Matyi – ahogy mi csináljuk…" címmel NTP-MŰV-20-0056 komplex tehetséggondozó program indult februárban, a Színészek az Ifjúságért Alapítvány és az orgoványi Dr. Tóth Zoltán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola szervezésében. Az alapítvány Sirkó Lászlót kérte fel a Tehetségműhely vezetésére, aki már meg is tartotta az első foglalkozást a gyerekeknek.

A Nemzeti Tehetség Program támogatásával 950 ezer forintos összköltségvetésű, 60 órás program valósul meg, amelyen 10-14 év közötti fiatalok vesznek részt. A gyerekek megismerik a színházat, a színházi alkotófolyamatot, továbbá egy előadást is megtekintenek majd. A vissza nem térítendő támogatásból megszülető program megalapozza a színházi élmények értő befogadásához szükséges innovatív tudásrendszert, az értelmi és érzelmi intelligencia fejlődését.

Egy jó néhány évvel ezelőtti pályázat keretében született kapcsolat a színművész és az orgoványi iskola között, és amikor csak újból lehetőség adódik, Sirkó László örömmel veszi szárnyai alá a lelkes színészpalántákat. Ahogy mondja, már családtagnak számít az orgoványi iskolában.

"Az a cél, hogy minél több gyerekkel ismertessük meg ezt a fajta tevékenységet, amit egyszerűen csak együtt játszásnak nevezünk" - kezdi a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház örökös tagja. "Megpróbálom az összes tudásom összeszedni és játékos formába öntve továbbadni nekik, természetesen a felvevőképességükhöz mérten. Igyekszünk aztán a magunk ötleteit egybegyúrva eredeti és színes produkciót elkészíteni. A szeretet és az ő figyelmük az én díjam, a végeredmény pedig mindannyiunk díja lesz."

Az iskola részéről Gajdácsi Anikó pedagógus, igazgatóhelyettes az összekötő a projektben, aki rendezőasszisztensként vesz részt a munkafolyamatban. Segít a gyerekeknek a szövegtanulásban, a történet értelmezésében, illetve a jelmezek és a díszletek elkészítésében.

Erre a félévre a Lúdas Matyit választotta Sirkó László, méghozzá Fazekas Mihály régies nyelvezettel megírt története szolgáltatja az alapot, amin a színművész nem tervez változtatni.

"Ez egy igazán fiús darab, biztos vagyok benne, hogy nagyon élvezni fogják a gyerekek Matyi, Döbrögi úr vagy épp a katonák szerepeit. A régies nyelvezet meglehetősen nehéz, még nekünk, felnőtteknek is nagyon oda kell figyelnünk, hogy értsük minden egyes szavát. Egyik előadásunknak sem volt még ennyire bonyolult szövegkönyve, biztosan sokat kell majd gyakorolnunk együtt, hogy magabiztosan elsajátítsák" - emeli ki a pedagógus.

A korábbi években az elkészült előadásokat - a tehetségműhely zárásaként - a helyi művelődési házban mutatták be. Bíznak benne, hogy a vírushelyzet ezt idén is lehetővé teszi majd.

A programot támogatta: Miniszterelnökség – Családokért Felelős Tárca Nélküli Miniszter; Nemzeti Tehetség Program

Sárdi Barbara

Erdélyi szórványtelepüléseken

is bemutatja majd az Árgyélus királyfit a Jókai Színház

Megkezdődtek az Árgyélus királyfi című mesedarab olvasópróbái a Békéscsabai Jókai Színházban. Árgyélus királyfi és Tündérszép Ilona történetének számos változata létezik, az 1600-as évektől írott formában is hódít, Magyarországon Miskolcon került színre 1815-ben. Népmeséből – a színrevitelek hatására is – sokat változott, nem nehéz felfedezni a rokonságot Petőfi János vitézével, Vörösmarty Csongor és Tündéjével sem.

Az előadásban a három helyett egy királyfi lép színre, a címszerepet Czitor Attila alakítja. Az egyórás előadás gazdag képi világgal, szép díszlettel, igényes jelmezekkel kerül színre, s a gyermekközönség mellett a felnőttek figyelmére is számíthat, hiszen pergő, humoros szöveggel, az olasz vásári komédia elrajzolt karaktereinek tréfáival szórakoztat majd bennünket. Az előadás szövegét Tapasztó Ernő írta. Tündérszép Ilona szerepében Nádra Kittit láthatjuk, Tóbiás, Árgyélus barátja Katkó Ferenc lesz, míg a Javasembert Csomós Lajos alakítja.

A produkció érdekessége, hogy két évtizede az Árgyélus királyfi 350 előadást ért meg színházunkban, az akkori szereposztás címszereplője, Tege Antal most a Királyt személyesíti meg, és a darabot is rendezi, rajta kívül még Nagy Erikát láthatjuk a régi szereplőgárdából.

Előadásunk a Bethlen Gábor Alapkezelő támogatásával, az „Aradi Kamaraszínház – Szórvány Kulturális Karaván 2020." projekt keretében valósul meg. A próbák már a tavalyi esztendőben megindultak, de a járványhelyzet miatti korlátozások a munkát lehetetlenné tették.

A szigorítások enyhültével az előadást több olyan erdélyi szórványtelepülésre kívánjuk eljuttatni, ahová ritkán jut el magyar nyelvű, hivatásos színházi produkció.

Az Árgyélus királyfi műsorváltozás következtében váltja Sinkó Adrien: Tihany Tündér című gyermekdarabját, amelyet a jövő évadban fogunk bemutatni. A pandémiás helyzet miatt kényszerül színházunk erre a lépésre, mert a huszonnégy helyett hét előadásra csökkent gyerekbérletszám miatt gazdasági szempontokat is figyelembe kellett vennünk.

„Aztán elkezdtem itt ragadni…"

Csipke Sándor, a Békéscsabai Jókai Színház kellékese saját bevallása szerint egyszercsak ott ragadt a pályán. Ha kell színpadi homokszórót tervez, vagy éppen lő, ha a darab úgy kívánja.

- Egyike vagy az évtizedek óta itt dolgozó munkatársaknak. Hogy szegődtél el a Békéscsabai Jókai Színházhoz?

- Gimnázium után főiskolára készültem, a Kandóra, de nem vettek fel, így tévé-rádióműszerész tanuló lettem. Kedves emberek azt mondták, filmet csinálunk, ha van kedved, csatlakozz. Ez egy amatőr filmes csapat volt 1982 őszén. Odáig jutottunk, hogy önálló történetet írtunk, ami egy néhány perces kisfilm lett volna, aztán az egyik cimbora mondta, hogy a Jókai Színháznak van egy külső stúdiója, a Justh Gyula stúdió. Eljöttünk, hogy megnézzünk egy foglalkozást és a lehetséges szereplőket, közben dolgoztunk a filmmel. A stúdió színésztanárai voltak, Gálfy Laci bácsi, Felkai Eszter, Tímár Zoltán, Hodu József, Kalapos László, Novák Éva koreográfus, Nagy Gyuszi bácsi: ő volt a beszédtanár, aztán Bátkai József tanította az éneket. A filmesek elmaradtak, én meg figyeltem. Hodu József egy alkalommal azt mondta, hogy ha már bejössz, készülj fel egy monológból, egy versből, ezt a szöveget meg olvasd már össze Beával… A lényeg, hogy én voltam a csapatban a legidősebb, tanultam, jól éreztük magunkat, aztán az iskola meg a műszerészet elfelejtődött, a színházszeretet maradt. Jött a katonaság, a rendszerváltás, sok munkahelyem volt, favágótól népművelőig minden. Kilencvenegyben épp munka nélkül voltam, Gyulán egy kis amatőr társulat ügyeit intéztem. Találkoztam Gálfy Laci bácsival, a Charlie nénje előadásán, mondta, hogy Tímár Zoltán lesz az igazgató, szól az érdekemben. Így lettem ügyelő, segédszínész kilencvenkettő szeptemberétől. Aztán elkezdtem itt ragadni… Rengeteg munkám volt, kiváló emberektől tanultam… a fentebb felsoroltakon túl Mészárosné Magyar Flórától, Szeli Ildikótól, Jancsik Ferenctől, Simon Józseftől. Belém ivódott a színház, ahogy én is beleivódtam a színházba.

- Megrészegültél tőle?

- Nem. Volt egy időszak, amikor ez megtörténhetett volna. Jól éreztem magam mint ügyelő, sok apró szerepet meg tudtam oldani. A színpad nem vetett le magáról. A színházi létezés egész más, mint bármi. Nem mindegy, ki hogy szocializálódik itt. Ki hogy kapja meg az első, egész életére nézve fontos hatásokat. Nem mindegy, ki vágja pofon, és ki nyúl a hóna alá. Egyszer aztán átkerültem kellékesnek. Horgászember vagyok, szeretem a kihívásokat.

- Mi kell ahhoz, hogy valaki jó kellékes legyen?

Ezt nem lehet megfogalmazni, megfogni… Egy kézre álló kellék elkészítéséhez kell látni, ki fogja, milyen szituációban használni. Ha nem ismeri a darabot elejétől a végéig, ha nincs kontaktus a tervezővel, a rendezővel, az asszisztenssel, színésszel, akkor valami infó elcsúszik, és nem a megfelelő kellék kerül be. Nagyon jó tanárom volt, Csatlós Viktória. Ha el tudjuk készíteni a kelléket, akkor megcsináljuk. A másnapi rendelkező próbára összekészítem a tárgyakat, és ha az adott kellék nem jó, akkor kicseréljük a vélhető valódira. Például kellett már csinálnom kivágott szívet, kiálltak az erek, bugyogott a vér. De a rendező mondhatja másnap, hogy ne piros legyen, hanem például kék.

- Mindenkinek az a rémálma, hogy egyszer történik valami előre nem látható dolog előadáson. Te emlékszel valami bakira?

- Az Orient expresszt Fekete Péter rendezte. Gödöllőn építettük fel az előadást, tizenkét napig éjjel-nappal dolgoztunk. A hidat, amin az Orient expressz közlekedett, kiugró bűvészpálcákból építették, és az volt a kérés, hogy a táncosokra essen, peregjen a homok. A homokszóró az én terveim alapján készült, magam csináltam meg, segítséggel. Milyen legyen a homok? Hogy peregjen? Amikor bemutattuk, rettegésszerű félelem vett erőt rajtam, hogy a homokszóró működik-e… A csőrendszert és az azt irányító összes zsinórt nekem kellett felszerelnem – hat helyen adtuk elő a darabot, hat helyen építettem fel. Az átállás alatt nekem kellett eltakarítanom a homokot, és a második felvonásra a kellékeket helyükre rakni. Ahogy ezzel elkészültem, civilbe öltöztem, a nézőtérről nekem kellett leadnom egy lövést a második felvonásban vadászfegyverrel a színpad felé. Igen ám, de elfelejtettem bekészíteni egy sapkát, aminek egy kisfiú fején kellett volna lenni a finálában… Azt hittem, hogy elsüllyedek szégyenemben. Nem mertem Fekete Péter szemébe nézni.

- Ezt szeretnéd visszaolvasni? Nem szívderítő történet.

- Tanulságos. Amikor elkészítettük a darabot, mérlegelnem kellett volna: ha lövök, nem tudok a háttérben segíteni.

- Van kedvenc tárgyad?

- Ó, több is. Az egyik az Alul semmi zongorakísérőjének piros szemüvegkerete: ez egy kedves, azóta elhunyt munkatársunk tulajdona volt. Vagy a Tanulmány a nőkről utcai telefonja – na, olyat már nem találtunk sehol. Itt csinálták meg a műhelyben. Kagylót, billentyűt raktam rá, rugózást csináltam, a bedobót elfelejtették, azt kifaragtam és befestettem. Aztán… volt egy oldtimer írógépünk. Mondtam Tóninak (Tege Antal színművész), hogy ne játsszon vele, mert összeakadnak a billentyűk. Az egyik zeneszámot ezzel kísérte le próbán… persze hogy kereshettem másikat. A Kupak sörözőő kirakatában van egy cirill betűs írógép, azt elhoztam kölcsönbe; amíg mentek az előadások, addig a mi Continentalunk állt ott helyette.

- Az én régi írógépem rézfúvós koncerten szerepelt.

- Figyelj, ha nyugalomba vonul, ki ne dobd, nálunk lesz helye!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Megkezdődött a *Kakukkfészek* próbafolyamata *Békéscsabán*

Nagyszerű színművel készül a teátrum a színházi világnapra. Pataki András, a soproni Petőfi Színház igazgatójának rendezésében állítja színpadra a Békéscsabai Jókai Színház Dale Wassermann Kakukkfészek című darabját, amelyet szinte mindenki ismer az öt Oscar-díjat nyert, Jack Nicholson felejtehetetlen alakításával készült filmből. Az eredeti regényt Ken Kesey írta (Száll a kakukk fészkére), amely egy elmegyógyintézetben játszódik, s melynek egyik főbb szereplője, Bromden főnök félvér indián. A mű értelmezését némileg árnyalja, hogy Ken Kesey szintén ehhez a népcsoporthoz tartozott, s hogy fiatalkorában anyagi nehézségei miatt gyógyszerkísérletekben vett részt, és saját bevallása szerint is ezek az élmények, a kórházban tapasztalt visszaélések késztették a regény megírására.

A békéscsabai Kakukkfészek a rendezői elképzelés szerint egy régi kulturális épület, egy funkcióját vesztett kolostor falain belül kap helyet, amelynek korlátlan ura Ratched nővér (Kovács Edit Jászai Mari-díjas), aki nyájas modora ellenére is félelmetes manipulátor. A régi betegek, akik egyébként is küzdenek félelmeikkel, frusztrációikkal, már meg sem próbálnak ellenállni, önként mondanak le jogaikról. Ebbe a mozdulatlanságba dermedt miliőbe robban be McMurpy (Csomós Lajos), hogy letöltse öt hónapnyi szabadságvesztését, mert korábbi helyén – kötekedő természete miatt – pszichés betegnek gondolták. Reményei szerint egy kórházban könnyebben átvészeli ezt az időt, és életigenlése valósággal felpezsdíti az osztályt. Még Bromden főnök (Katkó Ferenc) is mellé áll, pedig az óriási indián eddig kisebbrendűségi érzésével küszködött, és évekig sikeresen tettette magát süketnémának. Közösséget tud-e kovácsolni egy kisstílű bűnöző a maguktól is elidegenedett betegekből? Győzni tud-e MacMurphy majdnem örök optimizmusa, a közösség erejébe vetett hite, vagy törvényszerű, hogy el kell buknia a világ agyafúrt gonoszságával szemben? Ezt a különleges párharcot mutatja be az előadás, amely nem nélkülözi a humort, az elfojtott szexualitás megjelenítését sem, s amelyről az olvasópróba alapján is elmondható, hogy kivételes, elgondolkodtató, több aspektusból is értelmezhető alkotás lesz.

A szövegkönyv azon az őspéldányon alapszik, amelyet Bujtor István vitt színre a nyolcvanas években, a darab az alkotók szándéka szerint főhajtás a színész emléke előtt. A Kakukkfészek premierje – ha a járványügyi helyzet megengedi – éppen a színházi világnapra, március 27-ére esik.

Szilágyiné Szabó Ágnes

Pletykák Egerből

Friss, izgalmas Pletykák érkeznek Egerbe, melyek a Broadway-t is bejárták! Sokak számára ismerős lehet Neil Simon neve, kinek számos vígjátékot köszönhetünk, többek között a Napsugár fiúk, Mezítláb a parkban, Furcsa pár.

A Gárdonyi Géza Színházban ezúttal a Pletykák című bohózatot állítja színpadra Frigyesi András rendező.

gardonyiszinhaz.hu

Több mint 2600 digitalizált hangfelvételt tett elérhetővé az OSZK

Több mint 2600 digitalizált hangfelvételt tett online elérhetővé az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) a Hangtár elnevezésű digitális adatbázisban. A legkorábbi felvételeken a legendás színésznőt, Blaha Lujzát hallhatják az érdeklődők.

Az adatbázis-szolgáltatás több mint 150 órányi archív hanganyagot tesz közzé az OSZK Színháztörténeti és Zeneműtár gramofonlemez-gyűjteményének anyagából. Az eddig csupán a könyvtárban kutatható dokumentumanyag hat évtized magyar vonatkozású hanglemeztörténetét öleli fel: magyar szerzők műveit és magyar előadók felvételeit tartalmazzák, amelyek az 1904 és 1962 közötti időszakban jelentek meg hazai gyártású vagy külföldi lemezeken.

Az összeállítás elsősorban a különböző zenei műfajokra (operett, sanzon, tánczene, katonadal, korai dzsessz, magyar nóta, népzene, klasszikus zenei hanganyagok) koncentrál, de prózai hangdokumentumok (mesék, korai kabarék, klasszikussá vált jelenetek) is helyet kaptak a válogatásban.

A hangtar.oszk.hu honlapon többségében 1926 utáni, már mikrofonnal készült – így jobb minőségű – felvételeket lehet meghallgatni. Ugyanakkor elérhető több korai, akusztikus hangrögzítési eljárással rögzített felvétel is, köztük a legendás Blaha Lujzával készült 1902-es hanganyagok. Ekkor még a 19. század végén megjelenő gramofonlemez új médiumnak számított.

A célzott kereséshez az adatbázisban többszempontú keresőrendszer áll rendelkezésre. A tájékozódást gazdag tárgyszókészlet, részletes bibliográfiai adatok és jó minőségben digitalizált címkefotók is segítik.

MTI

Megjelent a *Szcenárium*, a Nemzeti Színház művészeti folyóirata

Fókuszban a teatralitás ősi formái

E lapszámunkban Erdélyi Zsuzsannára születésének századik évfordulóján egy összefoglaló tanulmányának publikálásával emlékezünk. Az ő nevéhez fűződik a Kárpát-medence magyarsága által a legutóbbi időkig megőrzött orális hagyomány, az archaikus népi imádság műfajának a feltárása. Sok ezer általa gyűjtött ima és ének birtokában bebizonyította, hogy ez a műfaj nálunk a késő középkorban a passió-epikához és a Máriasiralom-lírához kötődik, de őrzi a szent színjátszás nyomait is. Juhász Ferenc fél évszázada született esszéje és Tömöry Márta írása közvetlenül kapcsolódik ehhez az örökséghez, de a lap szerkesztőinek Berecz Andrással kezdeményezett beszélgetéssorozata is a teatralitás hagyományos népi formáinak művelését, tovább örökítését kívánja előmozdítani.

A TARTALOMBÓL

Imák, apokrif mámorok – Juhász Ferenc beköszöntője · Népi hit és Istentapasztalat – a száz éve született Erdélyi Zsuzsanna üzenete · Tömöry Márta írása a magyar dráma forrásvidékéről · A nyelv maga is műalkotás– Párbeszédben Berecz Andrással (első rész) · Egressy Gábor a színészetről – 3. rész · A Mester és Margarita új színházi bemutatója elé – Jurij Lotman és Nagy Tímea tanulmánya, Verebes Ernő szövegkönyvének részlete · Magyarok Gombrowiczról – Jerzy Snopek és Snopek Júlia írása a Napkút kiadó Arc és álarcok kötetéből.

Imák, apokrif mámorok

„[Erdélyi Zsuzsanna magnetofonszalagjairól] öreg parasztasszonyok imáit hallottuk, akik nem félték a halált, mert mindig együtt éltek a halállal, mint a természet maga, de félték az elvarázsolást, bűbájolást, a mirigyeket, torokgyíkot, eleven rothadást, férget, kelést, a fekete bajt, a fulladást, boszorkányátkot, sátán-bűvöletet, a bűnt, bujakórt, hektikát, lidércet, a titkos rossz erőket, szelet, varangyot, mennykövet, burjánzó csillagot, tékozló üstökös, az ördög-fejedelem föld alól kilobbanó piros sóhaját. (…) öreg parasztasszonyok rejtelmes titkos imáit [hallottuk], amit mondtak századokon át paptalanúl, reggel, este, csillag-jövésekor, csillag-apadáskor, haldoklók izzadtság-fényes fejénél, haldoklók lucskos haját figyelve, halottak erjedő kőcsepp-szíve mellett ülve, munkába-menet, munkaebédidőben, betegek mirigy-lobos, genynyel-lángoló torkára téve töredezett-körmű rózsakőgyökér-ujjukat…" (Juhász Ferenc)

Népi hit és Istentapasztalat

„Amit csináltam, izgalmas kísérletnek szántam (…) Sokrétű tudatanyag jött felszínre. Ebben éppen úgy benne van a Boldogasszony nevében és igéjével végzett gyógyítás időtlen öntőimáinak, varázsigéinek hittel vallott haszna, mint a nagycsütörtök éjjeli mosdás, lóúsztatás, amely a víz katartikus erejéhez kötött ősi rítusok emlékét idézi. Benne van a tisztaszobák Mária-oltára, jeruzsálemi olvasója, (zs)oltárkönyve, vagy a régiséges »istóriák« öreg szüléktől öröklött szakadozott lapjai. Benne vannak a látomások, a jelenések, az égiekkel való beszélgetések, sokszor »elrejtőzések« révületes állapotai, kozmogóniai elképzelések mitikus nyomai, a kiimádkozott, előre megtudott halálórák ideje, a holtakkal való találkozások élményei. S benne vannak a hatalom erőfitogtatásai, kezdeti brutalitásai kiváltotta létfélelmek…" (Erdélyi Zsuzsanna)

A magyar dráma forrásvidékéről

„Szent László királyunk idejében került fedésbe az ősvallásból örökölt totemisztikus képzetrendszer és a keresztény szimbolika. A szarvasjelenés váci csodája és a királyi testvérpár kettős magyarázata példázza ezt: Szent László: »Bizony nem szarvas volt ez, hanem az Isten angyala« – Géza király: »Mondjad kedves öcsém, mit jelentettek az égő gyertyák, amiket a szarvas agancsán láttunk?« – Szent László: »Nem agancsok voltak azok, hanem szárnyak, s nem is égő gyertyák, hanem fényes tollak.« (…) Míg az idősebb Géza szarvast és agancsot, tehát még egy pogány totemet lát, addig a fiatalabb László értelmezi a látomást, s az állat alakú égi követet angyallá transzponálja…" (Tömöry Márta)

A nyelv maga is műalkotás – Párbeszédben Berecz Andrással

„Ha egy angyal felülről meglathatta volna mondjuk száz éve azt a körülbelül ötmillió [adventi] asztalt itt a Kárpát-medencében, az itt élő emberek minden reményét, fohászát megismerhette volna. (…) A gerezdekre vágott almában képes meglátni az ünneplő ember a családi összetartást – felér ez egy költői szépségű hasonlattal.

Vagy amikor kiválogatják a gyimesi csángók a bogos fákat, mert az sokáig ég, tovább parázslik, s az éjféli mise előtt ezt teszik a tűzre, hogy a családi szeretet ne lohadjon. Azt gondoltam, [az adventi asztalunkra] (…) tegyünk oda diót, búzát, szalmát a régi rend szerint, de lássuk, mi az, amit [a színészeink] maguktól odatennének. Ami az ő álmaikra, hálájukra, életükre utal. (…) Lássuk meg, milyenek vagyunk együtt. Milyen a Nemzeti Színház társulata 2020-ban?" (Berecz András)

nemzetiszinhaz.hu

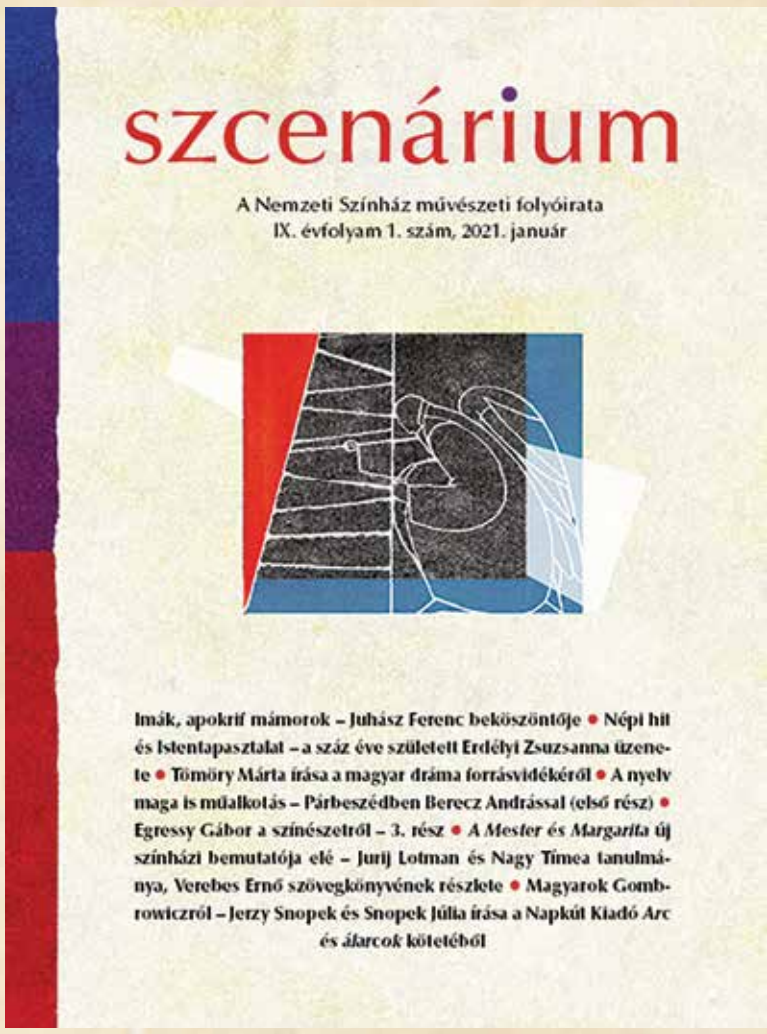

Két-három darabot próbál párhuzamosan a *Békéscsabai Jókai Színház*

Két-három darab előkészületei is folynak egyszerre a Békéscsabai Jókai Színházban, hogy a nyitás után azonnal előadásokkal kedveskedhessen a teátrum.

Január közepéig a Kakukkfészek próbált, hogy kis kihagyással újabb három hétig munkálkodjanak majd a darabon. A Családi így című vígjáték házi bemutatója január 22-én megtörtént, miközben folynak a Trianon című rockopera próbái. Január 27-én sajtónyilvános olvasópróbával indult az Árgyélus királyfi című mesedarab. A Viktória február 20-ra tervezett házi bemutatóját követően egy-két felújító próbával majd színre kerülhet, a Pezsgős vacsora is hamarosan startra kész, így a járványügyi korlátozások enyhítése után a nézők azonnal birtokba vehetik a színházat, hiszen vígjátékot, zenés darabot, mesét és elgondolkodtató színművet is választhatnak majd a teátrum sokszínű kínálatából.

A cirkuszművészet a kultúra egyik alappillére

A magyar kultúra napjának apropóján tekintsük át, hogy miért képezi a kultúránk egyik alappillérét a cirkuszművészet? Hogyan gyakorol hatást a különböző művészeti ágakra? Milyen társadalmi üzeneteket közvetít és milyen szerepe van az oktatásban?

A modern cirkusz létrejöttét 1769. január 9-től számítjuk, amikor Philip Astley angol lovastiszt Londonban, a Westminster híd lábánál felállította saját cirkuszként számontartott amfiteátrumát, amelynek műsorában ötvözte az ügyességi mutatványokat, az állatidomítást és a komédiát.

A 19. század során egyre több híres, külföldi társulat turnézott Magyarországon, és létrejöttek a magyar cirkuszi dinasztiák is, akik megteremtették a magyar cirkuszművészet tradícióit. A dinasztiákból és privát családokból származó artistaművészek nemcsak világhírűvé tették a magyar cirkuszművészetet, hanem kulturális nagykövetekként a világ minden pontjára elvitték a magyar kultúra egy szeletét.

A cirkuszművészet már régen túllépte a puszta szórakoztatás határait: önálló, magas színvonalú művészeti ággá nőtte ki magát, amely egyenértékű az operával, a színház- és táncművészettel. A cirkuszművészet fennállása óta folyamatos kölcsönhatásban van a társművészetekkel, valamint hatást gyakorol a költészetre, a zene– és filmművészetre, a festészetre, az iparművészetre, de még a képregények létrejöttére is. Amellett, hogy szórakoztat, fontos társadalmi üzeneteket közvetít: összetartást, csapatmunkát, erőt, kitartást, egyenlőséget, alázatot, szorgalmat, felelősségtudatot.

Összművészeti darabok a Fővárosi Nagycirkuszban

A társművészetek megjelenésére a Fővárosi Nagycirkuszban több példa volt az elmúlt években. A Lúdas Matyi a cirkuszban című előadás Fazekas Mihály elbeszélő költeményeként kapott új színezetet dramaturgiájában, zenéjében és összművészeti kivitelezésében. A Baross Imre Artistaképző Intézet Szakgimnázium diákjainak szereplésével jött létre Uray Péter rendezésében és koreográfiájával a Rómeó és Júlia, amely egy modern maffiatörténetbe helyezte Shakespeare halhatatlan történetét, vagy a Dzsungel könyve, amely Kipling művének mozgásszínházi és cirkuszi elemeit felhasználva tulajdonképpen egy fejlődéstörténetet mutat be. Szintén az idén hetvenéves fennállását ünneplő iskolához köthető a Szántai Edina által rendezett Bűnök és bűnhődések című cirkuszi mozgásszínházi darab, amely Dosztojevszkij lélektani regényének átértelmezése, valamint a Stefan Haves és Döbrei Dénes rendezésében létrejött Hazatalálás című történetmesélő darab, amely a cirkuszművészet szinte összes zsánerét felvonultatja. A Szabadság finom érintése című összművészeti emlékezés pedig Magyarország történetébe nyújtott átfogó betekintést cirkuszművészek, táncművészek és zenészek előadásában. A VéNégy Fesztivál nulladik napjára készült darab Izraelben és Albániában is sikert aratott.

A XII. Budapesti Nemzetközi Cirkuszfesztiválra készült Hegymegi Máté rendezésében az Egyenes labirintus, amelyet leginkább egy káprázatos hídként jellemezhetnénk a cirkuszművészet és a költészet között. A magyar elektronikus zene kiválósága, Yonderboi Egyenes labirintus című hanganyaga szolgált az előadás alapjául. Az artistaprodukciók, a színészi játék és az impresszív zene mellett irodalmi klasszikusok hangzanak el. A XIII. Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál nulladik napján mutatták be a Pál Dániel Levente és Kalmár Ákos alkotópáros által jegyzett Szent Boszorkány című szimbolikus meseművet, amelyben a cirkuszművészeti produkciók mellett megjelent az autentikus népzene és néptánc is a Góbé zenekar és a Magyar Állami Népi Együttes tagjainak jóvoltából.

Az összművészeti darabok sorában meg kell említenem a Fővárosi Nagycirkusz tavalyi, Fekete Péter rendezésében létrejött Tündértánc – Nővarázs című műsorát, amelyben a cirkusz- és a képzőművészetek kapcsolatának, közös pontjainak keresésére tettek kísérletet az alkotók.

Oktatás a Fővárosi Nagycirkuszban

Január 22-én nemcsak a magyar kultúráról, hanem az oktatásról is megemlékezünk. A Fővárosi Nagycirkusz cirkuszpedagógiai programjaival igyekszik az iskolai keretek között zajló oktatást segíteni és hatékonyabbá tenni. A cirkuszpedagógia a cirkuszi előadásokhoz kapcsolódóan a diákok szórakozását, készségfejlesztését és ismeretszerzését szolgálja. Komplex módon fejleszti a művészi kifejezőképességet, a gondolkodást és a szociális képességeket, ezáltal a diákok személyiségét és osztályközösségét is. A Fővárosi Nagycirkusznak a cirkuszpedagógián belül három fő módszertani területe van: a készségfejlesztés, a rendhagyó órák és a múzeumpedagógia.

Tavaszi műsor a múlt tiszteletének jegyében

Magyarország élen jár a cirkusznemzetek között, magas szintű cirkuszi tradíciókkal bírunk, amelyek megőrzése és továbbfejlesztése közös ügyünk, hiszen a cirkuszművészet kiváló közvetítője a magyar kultúrának. Éppen ezért a Fővárosi Nagycirkusz tavaszi Dinasztiák című műsora a világhírű magyar artistaművészet előtt tiszteleg. A február 13. és április 18. között megtekinthető műsorban háromhetente különböző fellépőket és számokat láthat a közönség, összesen pedig több mint 70 kiváló hazai artista lép majd a porondra.

Szekáry Zsuzsanna

„A Dinasztiák a komoly tradíciókkal bíró magyar cirkuszművészet előtt tiszteleg”

Interjú a műsor rendezőivel, a Silver Powerrel

Február 13-tól indul Dinasztiák című műsor a Fővárosi Nagycirkuszban, amelyben közel nyolcvan magyar artistaművész kápráztatja el az online közönséget. A műsor rendezőivel és fellépőivel, a Hortobágyi Károly-díjjal kitüntetett, többszörös cirkuszfesztivál-díjas Silver Power erőemelő duóval, Füzy Anitával és Kranitz Krisztiánnal beszélgettünk a háromhetente megújuló, különleges műsorról.

– Mi a Dinasztiák című műsor koncepciója, és milyen érdekességeket láthatnak a nézők?

– Kranitz Krisztián: A műsor a komoly tradíciókkal bíró magyar cirkuszművészet előtt tiszteleg. Közel nyolcvan artistaművész, nyolc táncművész, valamint a Fővárosi Nagycirkusz állandó zenekara és technikai személyzete vesz részt a háromhetente megújuló műsorban.

A Dinasztiákban szinte az összes cirkuszművészeti zsáner látható lesz, a levegő-, zsonglőr-, akrobata-, gyorsöltöző-, erőemelő-, görkorcsolya-, handstand és illúziószámok mellett pedig az állat és ember közötti feltétlen bizalmat és szeretetet papagáj-, ló- és kutyaszámok mutatják be. A nevetésről tapasztalt bohócok gondoskodnak.

A Fővárosi Nagycirkusz vezetésének és nekünk is fontos volt, hogy ebben a nehéz, pandémiás helyzetben minél több magyar artistát tudjunk segíteni. Nemcsak a cirkuszidinasztiákból kerültek be a műsorba artistaművészek, hanem a sport területéről és a Baross Imre Artistaképző Intézet Szakgimnáziumból. a műsor mindhárom szakaszában fellépnek a cirkuszi dinasztiák tagjai, akiknek több családtagja is fellépett a Fővárosi Nagycirkusz újranyitását ünnelpő ötven évvel ezelőtti műsorában.

Szeretnénk bemutatni a magyar artistaművészek tehetségét, akik számos külföldi felkésérük miatt ritkán láthatók a hazai porondokon. A pandémia miatt viszont most sok művész itthon tartózkodik, így a hazai közönség előtt is bemutathatják tudásukat.

Füzy Anita: A műsor egyik érdekessége, hogy három cirkuszi dinasztia – az Ádám, a Donnert és a Richter – közösen csinálnak egy nagyszabású lovas produkciót. A családok először felváltva mutatják meg a tudásukat, majd a végén a családok egyesülnek, és a lovak hátán egy piramistrükköt mutatnak be. Erre még nem volt példa, ez egy egyedülálló produkció lesz Magyarországon.

– Mi adta a műsor egyik visszatérő elemének ötletét?

– Füzy Anita: Az artisták körében tavaly elindult egy online kezdeményezés. A világ minden táján összefogtak, és akár húsz perc hosszúságú videókat is készítettek. Ezek adok-kapok játékok voltak, például egy zsonglőr elkezdett zsonglőrözni a kamera előtt, majd odadobta a buzogányt a kamera felé. A következő jelenetben egy másik artista mintha elkapta volna a buzogányt, és folytatta a saját produkcióját, és így tovább. Ugyanezt próbáljuk becsempészni a műsorba. Mindenki kap valamit és ad is valamit, például a drótos mielőtt felmegy, kap egy piros fényt, majd a drót tetején átad valakinek egy piros kalapot. A bohóc kap egy bőröndöt, kinyitja, megcsinálja vele a gaget, utána ad egy szál rózsát a következő számnak. Ez az összetartozást szimbolizálja. Azért piros tárgyakat használunk, mert ez a cirkusz világának egyik dominánsa színeként megjelenik például a cirkuszi sátrakon, a kosztümökön, a függönyökön, szőnyegeken vagy éppen a bohócorrnál.

– Többször felléptetek már a Fővárosi Nagycirkuszban, 2016-ban a Budapesti Nemzetközi Cirkuszfesztiválon a bronzérem mellett két különdíjjal jutalmaztak titeket. Milyen érzés most nemcsak fellépőként, de rendezőként állni a manézsban?

– Füzy Anita: Tudom, hogy elcsépelt szöveg, de hatalmas megtisztelteté számunkra. Amikor először tizenévesen felléptem itt, eszembe sem jutott, hogy valaha itt rendezhetek. Nagy kihívás, de úgy érzem, hogy a karrieremben ez egy fordulópont, amivel ráadásul teljesült egy nagy álmom is. Biztos vagyok benne, hogy a közönségnek is tetszeni fog a műsor, mert változatos és minden korosztály számára élvezhető.

Szekáry Zsuzsanna

Óz, a csodák csodája Debrecenben

Megtartották az Óz, a csodák csodája olvasópróbáját a Csokonai Színházban. Az orosz rendező, Ilja Bocsarnikovsz, a Hogyan nevezzelek?, a Három nővér, a Lear és a Don Quijote-Az utolsó álom című darabok színrevitele után ötödjére dolgozik a cívisváros színházában. Munkáját ez alkalommal is Kozma András dramaturg segíti.

A történet egy kislány hihetetlen kalandja, aki azért küzd, hogy megmentse a világot és segítsen a barátain. A rendező szerint az Óz, a csodák csodája „nagyszerű keveréke a vidámságnak, a boldogságnak és a humornak, ami ugyanakkor mély tartalmakat közvetít a gyermekek és a felnőttek felé is. Óz történetét mind ismerjük gyermekkorunkból – napjainkban, ezekben a bonyolult színházi időkben – nagyon fontos a boldogságról és a fényről beszélni. Gyönyörű zene, nagyszerű előadás, tehetséges színészek várják a nézőket!"

Az azonos című amerikai musical 1939-ben indult hódító útjára. Magyarországon először 1960-ban mutatták be a filmet a mozik. A színpadi adaptáció forgatókönyve L. Frank Baum meseregénye alapján készült, zenéjét Harold Arlen és E.Y. Harburg szerezte. A darab szerepeit Zsitva Réka, Herczeg Tamás, Kránicz Rihárd, Papp István, Újhelyi Kinga, Oláh Zsuzsa, Takács Dániel és Dánielfy Zsolt játsszák. A díszleteket és a jelmezeket Alexandra Dasevszkaja tervezte. A produkció munkabemutatója előreláthatólag március 19-én lesz.

Fotó: **Máthé András**

SopronDrum: tizenhárom Grammy-díj érkezik

Világsztárok, királyok, mágusok, zenei csillagok Fertőrákoson

Nem babonásak a SopronDrum szervezői, munkatársai, meghívásukra idén igazi világszenzációiként összesen tizenhárom Grammy-díj képviselője érkezik koncertezni július 16-án és 17-én egy hétvége alatt a fertőrákosi barlangszínházba. David Sanborn, a szaxofon királya, valamint Stanley Clarke, a basszusgitáros mágus zenekaraikkal jönnek a harmadik nemzetközi ütősfesztiválra. Velük tart David Friedman, a vibrafon varázslója. A legendák csapatában olyan sztárzenészek játszanak, akik szintén részesültek már a legrangosabb elismerésben. Az országosan egyedülálló esemény a nyár legemlékeztesebb, megismételhetetlen, életreszóló élményét kínálja a műfajt szerető közönségnek a dzsessz legnagyobb csillagainak, királyainak, géniuszainak fellépésével.

A hatszoros Grammy-díjas David Sanborn szaxofonos július 16-ai fellépése nemzetközi szenzációnak számít. Zenekarában még két Grammy-díjas zenész játszik. Billy Killson dobos - aki még mesterkurzust is tart az idei fesztiválon - kétszer kapott ilyen rangos díjat, mégpedig Dave Holland basszusgitárossal, nagybőgőssel készített lemezeikért. Ben Williams basszusgitáros pedig Pat Metheny együttesével, az Unity Banddal kiadott zenei anyagért érdemelte ki a legjobb albumért járó arany gramofont ábrázoló elismerést. A csapattal Fertőrákoson együtt zenél még Michael Dease harsonás és Andy Ezrin zongorista.

Érkezik a fesztiválra július 17-én a világ egyik legnagyobb basszusgitárosa, mágusa, legendája, a négyszeres Grammy-díjas Stanley Clarke. A tervek szerint vele tart Beka Gochiashvili (zongora, billentyűk), Cameron Graves (billentyűk), Jeremiah Collier (dob), Saler Nader (tabla) és a kiemelkedő, virtuóuz hegedűs, Evan Garr. A különleges esten szerepel David Friedman vibrafonista, marimbaművész, zeneszerző, jazzpedagógus.

"A világ bármely pontján kiemelkedő zenei eseménynek számítana egy olyan fesztivál, ahol három zseniális művészt így együtt, egy hétvégén láthat a közönség. Ez a csoda a barlangszínházban megvalósul. David Sanborn, Stanley Clarke és David Friedman a nemzetközi dzsessz koronázatlan királyai, a zenekarokban pedig a műfaj legjobb, nemzetközileg jegyzett ütősei, fúvósai, gitárosai, billentyűsei játszanak. Ezek a nagyszabású koncertek életre szóló élményt tartogatnak minden korosztálynak." (Horváth Kornél, Kossuth-díjas ütőhangszeres, a SopronDrum művészeti vezetője)

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – *megjelenik:* július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; *alapító főszerkesztő:* **Fekete Péter** – *Kiadja* a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., *felelős kiadó* a Kft. ügyvezetője – *Szerkesztőség:* 5600 Békéscsaba, Andrássy út 1-3., – *Örökös felelős szerkesztő:* **Józsa Mihály** – *Szerkesztő:* **Kovács Attila** – *Korrektor:* **Nyerges Tünde** – Magyar Teátrum Online: www.magyarteatrum.hu, *online szerkesztés:* **Aradszki Zoltán** – *Olvasói e-mail:* level@magyarteatrum.hu, *előfizetés-megrendelés e-mail:* rendel@magyarteatrum.hu – *Terjeszti* a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., *terjesztéssel kapcsolatos e-mail*: terjesztes@magyarteatrum.hu – *Grafika:* **Lengyel Tibor**, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, *e-mail: design@logodepo.hu*, *DTP:* **Peidl Péter** – *Nyomtatás:* Mediaworks Hungary ZRT., 9021 Győr, Újlak u. 4/a., *Vezérigazgató:* **Szabó Ferenc** – *Nyomdaüzem:* 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – **ISSN 2061-1501**

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.